Jaargang 107. Dingsdag, 19 December 1848. No. 101.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze Courant behooren **twee Bijvoegsels**, waarvan het tweede — inhoudende het met den 1sten Januarij 1849 in werking komende **Dienstreglement voor de Agenten van Policie in de Stad Groningen**, — heden avond zal worden uitgegeven.

LEVERANTIE
AAN HET
STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de eerste zes maanden van het jaar 1849, bij Inschrijving, de onderstaande LEVENSMIDDELEN OF VOORWERPEN te leveren, als:

I. RUND- en KALFSVLEESCH,
II. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL,
III. GROVE- en PARELGORT,
IV. BOTER;
V. KAARSEN;
VI. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
VII. RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
VIII. JENEVER;

Dat de VOORWAARDEN van Besteding aan het STADS-ZIEKENHUIS ter lezing liggen met de MONSTERS van de Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. De gesloten BILJETTEN van INSCHRIJVING, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op den 23sten December 1848 in het GESTICHT worden bezorgd.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op WOENSDAG, den 27sten December 1848, des voormiddags te elf uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer STAD, in het openbaar te verpachten:

Voor het jaar 1849:

I. Het MODDERGELD;
II. Het STADS CONTINGENT of het EEN VIERDE der VRACHTLOONEN van het VEER van *GRONINGEN* op *WINSCHOTEN* en op *NOORDBROEK* en *vice versa.*
III. Het REGT van VISSCHEN, aan de Stad toekomende, in 6 perceelen.
IV. Het STEDEGELD van de PAARDENMARKTEN.

Voor de jaren 1849 *en* 1850:

V. De STADS KRANEN.

De Voorwaarden dezer Verpachting zullen acht dagen bevorens ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat op WOENSDAG, den 3den Januarij 1840, des voormiddags te elf uur, in een der VERTREKKEN op het RAADHUIS dezer Stad, door hunnen GECOMMITTEERDE, op nadere goedkeuring, in het openbaar zal worden aanbesteed, voor den tijd van *één jaar*:

I. De HERSTELLING en het ONDERHOUD van de STRATEN in deze Stad.
II. De LEVERING van GREENEN- en VURENHOUT.
III. IDEM van STEEN, KALK, CEMENT, ENZ.
IV. IDEM van RONGEN, SPIJKERS en IJZERWAREN.
V. IDEM van LOOD, ZINK, SOLDEERSEL, LEIJEN en LOODGIETERS- en LEIDEKKERS-ARBEIDSLOONEN.
VI. IDEM van HARDSTEEN, ZERK, ENZ. en STEENHOUWERS-ARBEIDSLOONEN.

De Voorwaarden van deze Aanbesteding zullen, acht dagen bevorens, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

VERKOOP EN VERHURING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken, bij inschrijving met gesloten briefjes, die vóór of op ZATURDAG, den 30sten dezer, ter STADS-SECRETARIJ moeten worden afgegeven, welke Briefjes moeten vermelden de Namen, Beroepen en Woonplaatsen der Inschrijvers en hunne Borgen, de sommen in schrijfletters en van buiten voorzien met het woord Inschrijvingbriefje,

te Verkoopen:

I. Een perceel VEEN, gelegen aan de Oostzijde van het *Stads-Kanaal*, Zuidwaarts van de 12de opsplitting ten Oosten bijlangs de 13de, 14de en 15de opsplitting tot aan de 16de opsplitting, groot 695 [] Ned. Roeden, zwettende ten Oosten aan de Oostelijke ruggeraai van dat Kanaal.

II. Een perceel VEEN, gelegen aan de Westzijde van het *Stads-Kanaal*, Zuidwaarts van de 12de opsplitting, ten Westen bijlangs de 13de, 14de en 15de opsplitting tot aan de 16de opsplitting, groot 695 [] Ned. Roeden, zwettende ten Westen aan de Westelijke ruggeraai van het Kanaal.

Dit Veen wordt verkocht op dezelfde Voorwaarden, waarop het onlangs, ten overstaan van den Heer Notaris Mr. J. C. VAN SLOOTEN, *te Veendam, in het openbaar is geveild.*

te Verhuren voor 3 jaren:

III. Het KLAPMEESTERSHUIS met TUIN en BOUWLAND, groot 14 Roeden, 60 Ellen, aan den Westkant van het *Stads-Kanaal* bij den mond voor de Markt van *Drouwen*, met de HEFFING van het KLAPGELD.

IV. Het KLAPMEESTERSHUIS met TUIN, aan den Westkant van het *Stads-Kanaal*, bij den mond voor de Markt van *Buinen*, met de HEFFING van het KLAPGELD.

Deze beide perceelen worden aangeboden op dezelfde Conditiën, waarnaar dezelve op den 12den dezer op het Raadhuis zijn gepresenteerd.

De Voorwaarden van dezen Verkoop en Verhuring zullen van heden ter lezing liggen bij den Heer RENTMEESTER van de *Stads Veenen* en *ter Apel*, te *Groningen*, en de Verhuring-Conditiën almede bij den OPZIGTER der Stads Veenen J. UNIKEN, in de *Wildervank*, bij welken de belanghebbenden tevens nadere inlichtingen kunnen bekomen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 18den Dec. 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

ITALIE.

ROME, 4 December.

Een der kardinalen, te Rome gebleven, heeft gisteren eene protestatie van *Pius IX* ontvangen, van den navolgenden inhoud:

Protestatie van den Paus.

PIUS IX. PAUS. *Aan zijne veelgeliefde onderdanen.*

„Het geweld, hetwelk men ons in deze laatste dagen heeft aangedaan, en het bekend gemaakte voornemen van ons nog nieuw geweld aan te doen (hetwelk God verhoede, door aan de gemoederen gevoelens van menschelijkheid en gematigdheid in te boezemen) hebben ons genoodzaakt, ons tijdelijk te verwijderen van onze onderdanen en kinderen, die wij altijd bemind hebben en die wij evenzeer voortdurend liefhebben.

„Onder de redenen, die ons tot dien stap hebben genoopt (God weet het, hoe smartelijk dezelve is gevallen aan ons hart) is een der gewigtigste, dat wij verlangen eene volle vrijheid te hebben in de uitoefening van het oppergezag des H. Stoels. De Catholijke wereld zou met regt kunnen betwijfelen, of men in de tegenwoordige omstandigheden geene beletselen in den weg zou stellen aan de uitoefening van dat gezag. Is nu zulk een geweld voor ons de oorzaak eener bittere droefheid, zij wordt bovenmate groot, wanneer men denkt aan de laffe ondankbaarheid, waaraan eene klasse van menschen zich schuldig heeft gemaakt voor het oog van Europa en de geheele wereld, en meer nog, indien men denkt aan de vlek, die op hunne zielen is geworpen door den toorn Gods, die vroeg of laat de door Zijne Kerk daargestelde straffen van kracht doet zijn.

„In de ondankbaarheid onzer kinderen erkennen wij de hand des Heeren die ons slaat: Hij wil voldoening van onze zonden en van die der volken. Zonder aan onzen pligt te kort te doen, kunnen wij ons niet onthouden van voor het oog van allen te protesteren (gelijk wij in dien heilloozen nacht van den 16den November en in den morgen van den 17den mondeling hebben geprotesteerd in tegenwoordigheid van het *corps diplomatique*, dat ons omringde, en dat ons behulpzaam was, om troost te geven aan ons hart), dat wij ten doel zijn geweest aan een ongehoord en heiligschendend geweld. Wij willen deze protestatie heden plegtig herhalen, door namelijk te verklaren, dat wij door geweld gedwongen zijn geweest, en dat wij derhalve alle aktestukken, die daarvan het gevolg zijn geweest, verklaren zonder kracht en onwettig.

„De harde waarheden en de protestatiën, die wij hier laten hooren, zijn aan onze lippen afgeperst door de kwaadwilligheid der menschen en door ons geweten, hetwelk ons in de tegenwoordige omstandigheden krachtdadig heeft opgewekt, om onzen pligt te vervullen. Echter voeden wij het vertrouwen, dat het ons niet zal verboden worden, in tegenwoordigheid van God, en terwijl wij Hem aanroepen en smeeken van zijnen toorn te stillen, ons gebed te beginnen met deze woorden van den heiligen koninklijken Profeet: *Memento Domino David et omnis mansuetudinis ejus.*

„Daar het ons echter ter harte gaat, het bestuur onzer Staten te Rome zonder hoofd te laten, benoemen wij eene regeringscommissie, aldus zamen gesteld:

„De kardinaal *Castracane*, mgr. *Roberto Roberti*, prins *Barberini*, markies *Bevilaqua* van Bologna, de markies *Ricci* van Macerata en de luitenant-generaal *Zucchi.*

„Aan deze regerings-commissie het tijdelijk beheer der openbare zaken toevertrouwende, bevelen wij al onze onderdanen en zonen, aan de rust en de openbare orde te bewaren.

„Ten slotte willen en bevelen wij, dat men aan God dagelijksche en ijverige gebeden opzende voor onzen nederigen persoon, en opdat de vrede moge terug gegeven worden aan de wereld, en inzonderheid aan onze Staten en aan Rome, alwaar ten allen tijde ons hart zijn zal, welke ook het deel van Christus schaapstal wezen moge, dat ons de herbergzaamheid verschaft. En wij, aan allen het voorbeeld gevende, gelijk het de pligt is van den Opperherder, roepen met godsvrucht de voorbede in van de Moeder der Barmhartigheid, de Onbevlekte Maagd en der HH. Apostelen *Petrus* en *Paulus*, opdat, gelijk wij vurig hopen, de toorn des Almagtigen van de stad Rome en van al onze Staten moge worden afgewend.

„Gegeven te Gaëta, den 27 November 1848.

„PIUS IX Paus."

Na de ontvangst van dit gewigtig document, haastte zich de kardinaal, om den inhoud daarvan aan den President der Kamer mede te deelen, en deze belegde dadelijk eene buitengewone vergadering, die om middernacht begon en tot den morgen aanhield. — Men besloot, het rescript van den Paus te beschouwen als van *geene waarde.* Hoofdredenen van dit besluit waren: dat het document niet gecontrasigneerd was door een' verantwoordelijken minister, en ook niet bewees, dat de Paus in den vreemde als *vrij handelend* Persoon was aan te merken.

De Vergadering besloot daarenboven, om eene Commissie uit de beide Kamers naar den Paus af te vaardigen, ten einde hem tot eene terugkomst te Rome uit te noodigen. Hij zou er met *diepen eerbied* worden ontvangen (!).

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 December.

In sommige wijken hebben gebeurtenissen plaats gehad, die doen vreezen, dat de staat van beleg nog niet zal opgeheven worden. In de Josephstadt is een officier uit een venster doodgeschoten, en dienzelfden avond is op eene patrouille uit een huis geschoten.

— Uit Cernowic schrijft men van den 27sten November: „Het getal der gebombardeerde steden is al weder met eene vermeerderd. Klausenburg, in Zevenbergen, is den 20sten November door den generaal *Wardener* beschoten en daarop bij kapitulatie ingenomen."

KREMSIER, 11 December.

Het wordt al meer en meer duidelijk, dat het oude stelsel op nieuw te voorschijn treedt. Stoffelijke welvaart, rust en orde, dit zijn weder de groote woorden, die het nieuwe bestuur in zijn vaandel voert. Voor weinige dagen verklaarde het ministerie, dat er geene dictatuur heerschte, en dat de krijgswet te Weenen opgeheven was. Maar bijna gelijktijdig wordt zekere *Horrath* weder met kruid en lood om het leven gebragt. Het geheele ministerie schijnt derhalve slechts afhankelijk van *Windischgrätz*, of, dat nog erger is, slechts een werktuig van hem. Het zwaard voert den staf en de Weeners kussen thans de ijzeren roede.

FRANKFORT, 14 December.

Het gerucht, dat de Keizer van Oostenrijk zich beijvert, om met de waardigheid van Duitsch Keizer te worden bekleed, houdt stand en zelfs beweert men, dat hij zou hebben verklaard, zich met de bepalingen van de Constitutie van Duitschland, waarbij niet-Duitsche Staten slechts door zoogenoemde personele vereeniging (*personal-union*) met Duitsche landen kunnen verbonden zijn, te willen vereenigen, indien hem het bezit zijner overige Staten gewaarborgd werd.

— Morgen zal de rijksminister *v. Schmerling* aan de Nationale Vergadering een dringend voorstel doen, van welks aanneming het ministerie eene *kabinetskwestie* maken zal. Dit voorstel strekt, om het rijksministerie te magtigen, „om met de Oostenrijksche Regering onderhandelingen aan te knoopen, ter *voorbereidende* overeenkomst omtrent de *mogelijke* grondslagen der *mogelijke* verbinding van Oostenrijk met Duitschland.

Van den 15den. Het comité voor de constitutie heeft, naar men verneemt, met 25 tegen 4 stemmen een voorstel zijner sub-commissie, tot het voorstellen van een Keizer bij erflijkheid, verworpen. Thans heeft dat comité een voorstel ontvangen, ter benoeming van een Keizer zonder erfelijkheid, te kiezen uit de vorsten der onderscheidene staten *bij loting.* Doch ook dit voorstel zal met eene groote meerderheid verworpen worden. De meerderheid van het comité is over het algemeen *tegen* de invoering van eene keizerlijke waardigheid, *in welken vorm ook*, wat waarschijnlijk dan ook met de wenschen van het grootste deel van Duitschland overeenkomt.

— Gisteren avond deed de afgev. *Beseler* in de Casinoclub het voorstel, om eene deputatie naar den rijks-minister *von Schmerling* te zenden, ten einde dezen *tot aftreding uit te noodigen.* Na eene langdurige en hevige discussie, werd dit voorstel met 35 tegen 31 stemmen aangenomen. — De heer *von Schmerling* heeft dan ook heden ochtend *zijn ontslag aan den Rijksbestuurder aangeboden.* Intusschen ontbreken nog naauwkeurige berigten, of zijn ontslag wel aangenomen is. — In geval der aanneming, wordt *Heinrich v. Gagern* als zijn opvolger genoemd.

HAMBURG, 14 December.

Heden is de Hamburgsche constituerende vergadering door den president van jaren, luit-kolonel *Metelerkamp*, met de volgende aanspraak geopend: „Gelijke staatkundige en burgerlijke regten van alle staatsburgers vormen den grondslag van het nieuwe staatsgebouw, hetwelk wij door vrije keus des volks geroepen zijn op te rigten. Onze taak is groot en moeijelijk, onze pligten zijn veelvuldig. Betreden wij moedig den met doornen bedekten regten weg. Bovenal echter, mijne heeren, schrijden wij eendragtig met elkander voort. Vereenigde kracht maakt ook den zwaarsten last ligt. Nog een woord aan u, medeburgers! Wij willen u de volle vrijheid verzekeren. Uw vertrouwen moet ons ondersteunen, indien wij ons doel, uw welzijn, zullen bereiken."

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 15 December.

Sir *Ch. Napier* heeft eergisteren een bezoek op het eiland Wight bij H. M. afgelegd, alvorens met zijn in de nabijheid liggend eskader naar Marokko te stevenen, om den Keizer van dat rijk rekenschap te vragen voor den onlangs door zijne onderdanen gepleegden zeeroof.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 December.

De stembussen zijn gisteren avond gesloten. Voor zoo verre enkele stemmingen bereids bekend zijn, heeft *Louis Bonaparte* de overhand behouden.

De dagbladen hebben, even als de voornaamste aanhangers van generaal *Cavaignac*, besloten, om zich, indien *Napoleon* de meerderheid verkrijgt, van alle verdere tegenkanting te onthouden, dewijl men bij den wensch tot het welzijn van Frankrijk de stem van de meerderheid zal eerbiedigen.

Frankrijk protesteert tegen de Republiek.

Van den 12den. — De Revolutie in de opinie des Lands, sedert den 24sten Februarij door bloedige dagen, dagen van armoede voorbereid, openbaart zich in het gewigtig votum, waartoe de groote natie geroepen werd.

Louis Napoleon Bonaparte is nu zoo goed als reeds tot President der Republiek verkozen.

Ziedaar de kracht der stem, die orde en veiligheid eischte. Zij koos *Louis Napoleon*, omdat de Republiek onmagtig of onwillig was, die stem gehoor te geven. Eene gewigtige les voor alle volksmannen is er te vinden in de cijfers der verkiezings-lijst te Parijs.

Lamartine had slechts 2,455 *stemmen van de* 215,588 *Parijsche Kiezers!*

Zóó zijn de revolutiën; — maar de gevierde man van Februarij, wiens naam voor weinige maanden niet genoemd werd zonder een *Hosanna!* beklage zich niet, dat men hem *vergat.* Het is immers de minste ondankbaarheid, die hem te voorspellen was; want het is der revolutie gewoonlijk niet genoeg, hare bewerkers te *vergeten*, — zij *verslindt ze.*

Er is eene groote les te trekken uit het cijfer der verkiezing. Zij is deze: *Frankrijk is niet republikeinsch, het was zulks nimmer en is thans minder dan ooit geschikt, om het te worden.* Door voor prins *Bonaparte* te stemmen, *heeft de overgroote meerderheid gemeend te protesteren tegen den regeringsvorm, die den 24sten Februarij aan het land gegeven is.*

— Van alle kandidaten voor den presidentstroon hebben nu reeds *Louis Bonaparte* en *Eug. Cavaignac* de meeste stemmen; daarop volgt *Ledru-Rollin*, die ook verscheidene duizenden malen gekozen is; *Lamartine*, generaal *Bedeau*, *Raspail*, *Sobrier*, *Barbès* zijn verder de eenigen, die stemmen gekregen hebben, doch te weinig, om vermeld te worden.

Wat er verder van de stemming *reeds bekend is*, hebben wij hieronder in eene lijst bij elkander gebragt, echter alleen betreffende de beide eerstgenoemde kandidaten.

	Lodewijk Napoleon.	*Cavaignac.*		*Lodewijk Napoleon.*	*Cavaignac.*
Parijs	136603	69237	Marre	2907	728
(Hieraan ontbreekt nog één arrond.)			Merville	659	1057
			Moesel	993	142
Omstrek. v. Parijs	45632	13712	Montigny	500	11
Aisne	8348	883	Nord	16955	9425
Aube	1216	400	Oise.	12331	2687
Ardennes	10987	3643	Palaiseau	699	52
Armentières	571	2752	Pas-de-Calais.	6404	2497
Ave-nes	10299	3806	Pont-a-Marcq	1149	1573
Calvados	2496	600	Roubaix	1296	3646
Cambrai	12229	2044	Ryssel	15133	37986
Cher	4906	1275	Seine & Marne	12338	1288
Douai	11237	8151	Seine & Oise	21147	3873
Equipage Ajaccio	7	17	Seine Inferieure.	45876	7417
Equipage Darien	158	64	Selin	704	1167
Escader voor Napels	303	620	Somme	21389	1523
Eure	2466	750	Tourcoing	862	6829
Eure & Loire	2300	400	Versailles, 18e reg.	800	19
Fienvillers	960	61	Vienne	950	62
Indre & Loire	8261	1668	Vienne (Haute).	625	36
Lannoy	783	1505	Vioot Marseille	895	1282
Loiret	4861	2545	Yonne.	838	60
Manche	2899	1592			
Marly-le-Roi	832	156	Te zamen	433804	200136

Ziet daar den gedeeltelijken uitslag van de verkiezingen. Zoo wij ons niet vergissen, zal het nog ontbrekende deel wel dezelfde strekking hebben. [Men stelt thans alzoo algemeen een' man op den achtergrond, *Cavaignac*, die Frankrijk tegen de roode republiek — dat is: tegen moord en plundering — bewaard heeft; die de orde heeft hersteld, — die, in één woord, door zijn gedrag getoond heeft *Frankrijk waardig te zijn*; — een' man, dien gansch Europa toejuichte, toen hij, het eerst na den 24sten Februarij, de te ver gaande democratie met moed en volharding het hoofd bood en overwon, — om in zijne plaats te nemen, wat er nietigs is overgebleven van den grooten Keizer. *Louis Napoleon* is nu reeds de eerste man van Frankrijk. Het is te wenschen, dat hij zich staande houde, en Frankrijk zich zijne keuze nooit beklage.]

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

Ingezonden stukken.

Wanneer u iemand verhaalde, lezer, dat hij den persoon, dien hij ziet, *niet* ziet, maar voor afwezig houdt, zoudt gij dien verteller wel kunnen en willen gelooven? — Voorzeker neen!

En echter wordt deze leer nog heden ten dage, ik zeg niet verkondigd, maar als wet gevolgd en praktisch geldend gemaakt.

Wilt gij het hooren, lezer, of zelf ondervinden?

Treed maar eens onze regtszalen binnen. Daar ziet gij die wonderbare leer in volle kracht. Daar heerscht ze, die leer, die u zoo onbegrijpelijk, zoo ongeloofelijk voorkomt. Daar kunt gij 't hooren, dat het Nederlandsche Regtswezen dat voor u zoo onbegrijpelijk stelsel huldigt.

Hoor en zie maar eens. Daar ziet gij ter regtszaal iemand binnenkomen. Het is de gedaagde. Hij werd daar geroepen, geregtelijk geroepen, — waarom? om te verschijnen. Die oproeping volgde hij. Hij verschijnt, zoo als gij het ziet, hij verschijnt in persoon.

Wanneer gij nu dien gedaagde ziet, zal toch wel geen redelijk mensch u kunnen wijs maken, dat gij hem *niet* ziet. Dan, ja wel, ten spijt van uw gezond verstand, zult gij het vernemen door de bepaling der wet.

Hoor! De deurwaarder roept de zaak op. N. N. contra N. N.! (Deze laatste is de gedaagde, dien gij ziet.)

Voor den eischer voert een procureur het woord. Nadat deze de vordering heeft voorgedragen, verleent de wet aan den gedaagde het regt om van zijne zijde te antwoorden. De gedaagde, dien gij daar ziet, wil daarvan gebruik maken. Hij treedt nader en begint zijne stem te verheffen.

„— Wat wil die man daar!?" — „wat, wat spreekt ge, man?!" aldus dringt eensklaps de stem des Regters hem in de ooren. „Gij moogt hier geen alarm maken, vriend! — gij moet u stilhouden!" — De gedaagde, die zich maar niet begrijpen kan, dat deze taal tot hem is gerigt — (want een ieder, die door een' ander' wordt opgeroepen om te verschijnen en te antwoorden, moet toch ook gelooven, dat hij antwoorden mag) — hervat: „Mijnheer de President! ik ben hier gekomen, om mij tegen den eischer, die"..........

„Gij moet u stilhouden, vriend! wij weten niet of gij de gedaagde zijt, gij moet een' procureur hebben!" wordt hem andermaal gezegd door den President, „en houdt gij u niet dadelijk stil, dan moet ik den deurwaarder gelasten u de deur uit te zetten."

Zie, lezer, dat is de Nederlandsche regtsspraak volgens onze wet.

Wonderbare regtsspraak en wet! niet waar? wonderbaar, ja waarlijk. Op de dagvaarding, die hem ter verschijning, om zijne belangen te doen hooren, bij den regter opriep, en waarin hij met een zoo vele woorden, plaats, tijd en uur van de verschijning kon lezen, verschijnt de gedaagde in persoon zelf; maar als de beurt aan hem komt, om te spreken, mag hij niet spreken, mag hij niet antwoorden, — want de regter mag hem niet hooren. En wil hij, door de drift, waarin hem alligt zijn toestand brengt, voortgaan de bewijzen van zijn persoonlijk aanwezen te leveren door stem en spraak, bij, de geroepene, wordt bedreigd de deur uitgezet te worden en.... door de omstanders uitgelagchen.

Maar van dat deur uitzetten stap ik af — dat is eene kleinigheid! — Laat ons liever zien, hoe de zaak verder afloopt, lezer.

De gedaagde gaat meesmuilend driftig heen, — de regter schorst de zitting, — het publiek treedt af — en de regter begeeft zich in de raadkamer, om te vonnissen in de zaak van den gedaagde.

Het duurt niet lang, of het vonnis is opgemaakt — de zaal wordt weder geopend — het publiek gaat weer binnen — het vonnis wordt voorgelezen. — Hoor, het luidt:

de Regtbank, enz.

gehoord, enz.

Overwegende, dat de gedaagde geen' procureur heeft gesteld en als *niet-verschenen* moet worden beschouwd;

Overwegende, dat door zijn *niet-verschijnen* de gestelde daadzaken, waarop de vordering van den gedaagde steunt, moeten worden gehouden voor *erkend*; enz. enz.

Verleent tegen den gedaagde *verstek*, wijst aan den eischer, enz. enz. — en veroordeelt den gedaagde in de *kosten*.

Wonderbare regtsspraak! tegen den gedaagde, die opgekomen was, met wien de regter zelf sprak, *verstek!?* als ware hij er niet!

Veroordeeling in de kosten, daarenboven nog!? en meestal ook veroordeeling in de zaak! — en hij was er, en hij sprak er.

Zie, lezer! ik vraag het u, hoort gij het dan niet, dat in de regtszaal de leer, die u in den beginne zoo vreemd en ongeloofelijk voorkwam, praktisch geldend wordt gemaakt?

Wonderlijke fictie van de wet! wanneer zal de tijd aanbreken, dat de wetgever deze fictie opheffe?

Waarom is de gedaagde eerst *tegenwoordig*, als hem een procureur bijstaat en voor hem spreekt? en waarom is hij afwezig in den zin der wet, als hij geen' procureur heeft, terwijl hij toch in persoon aanwezig is ter teregtzitting?

Mr. H. Piccardt.

De Koninklijke Akademie te Delft.

Het heeft bij velen leedwezen verwekt, dat in het voorstel van bezuiniging, dat door den ministerraad aan den Koning is aangeboden, de Koninklijke Akademie te Delft met vernietiging wordt bedreigd, en wel vooral, dat het nut, dat die school sticht, ten zachtsten gesproken, wordt betwijfeld.

Vooral verwekt dit leedwezen, en het moet het verlichte deel der natie zorg voor de toekomst ten opzigte van andere inrigtingen van onderwijs baren, omdat dit stuk van een ministerie uitgaat, dat, blijkens zijn programma, de stoffelijke belangen der natie krachtig wil bevorderen. Men had daarom mogen verwachten, dat die school, de eenigste, die er van rijkswege voor de toegepaste wis- en scheikunde aanwezig is, en die, zelfs gezwegen daarvan, dat zij in vele vakken, waarin de kennis der wiskunde noodig is, bekwame ambtenaren levert, voor de stoffelijke belangen der natie, voor onze industrie, voor ons fabrijkwezen zoo weldadig kan worden, thans eene verdubbelde zorg der Regering was te beurt gevallen.

Duitschland toch, welks fabrijkwezen, welks industrie met reuzenschreden zijn vooruitgegaan, heeft het belang dier scholen begrepen: overal treft men daar van Regeringswege reäal-, technische-, polytechnische scholen en scholen voor de toegepaste wis- en scheikunde aan. Dáár zoo wel als in Engeland en Frankrijk begrijpt men, dat de behoeften van den tijd die scholen in het welbegrepen belang van iederen staat noodzakelijk maken. Het is toch genoegzaam door de ondervinding bewezen, dat dáár, waar zij bestaan, de fabrijken de concurrentie kunnen volhouden: waar die inrigtingen van onderwijs ontbreken, mag de nijverheid door beschermings- en verbodstelsels zich kwijnende doen voortslepen, zij wordt nimmer zoo krachtig, dat zij het hoofd fier kan opheffen; want zoodanig is thans de toestand van de industrie, van het fabrijkwezen, dat zij, waar zij bloeijen, dien bloei alleen aan de hulp der wis- en scheikundige wetenschappen te danken hebben.

En nu zou men moeten zien, dat deze Delftsche school, niet eens ten gevolge van bezuiniging, *daar zij den Staat niets kost*, maar als het gevolg van wie weet welke overwegingen, dat deze éénige school, die er van Regeringswege voor de toegepaste wis- en scheikunde in ons land aanwezig is, zoude worden opgeheven? Wij gelooven en hopen niet, dat de Regering tot dien stap zal kunnen overgaan: dat zoude eene miskenning zijn van het gezond verstand der natie.

Men had mogen verwachten, dat den handel insgelijks eene Rijks-Akademie ware geschonken, dat de Landhuishoudkundige school te Groningen door de zorg der Regering ware uitgebreid, opdat alle krachten der natie gelijkelijk werden ontwikkeld; maar in dat alles is nu de hoop ijdel geworden. Het zal zelfs eenen kamp vorderen, waarop men zich nu reeds moet voorbereiden, om die Rijksinrigtingen van het onderwijs, zelfs die het voorgeslacht heeft gesticht, te behouden, en laat ons vereend zorgen, dat ons althans van dat, wat bestaat, niets ontnomen worde.

Een volk moet in zijne verstandsontwikkeling niet worden tegengehouden: geene verkeerd begrepene bezuiniging (dat ten opzigte der Delftsche Akademie zelfs niet eens het geval is, daar zij den Staat niets kost) moet inrigtingen van onderwijs treffen, die onze tijd en ons volk zoo noodig hebben. Als het de Regering ernst is om overtollige uitgaven te doen ophouden, dat zij dan den Hoogen Raad van adel afschaffe, die in onzen tijd een nutteloos collegie is geworden; dat zij de beide ministeriën voor de eeredienst en uitschrappe, die thans geheel overtollig zijn, en zoo zij de gelden, die daardoor thans worden bespaard, afzondert, om die jaarlijks te besteden, gedeeltelijk voor uitbreiding van het onderwijs aan de Koninklijke Akademie te Delft, en gedeeltelijk voor de Groninger Landhuishoudkundige school, dan zal de Regering, bij de overtuiging, dat zij de behoeften der natie begrijpt, zekerlijk den dank van al wie naar verlichting streeft inoogsten.

* *

De Nijverheid.

Nu de algemeene grondwettige belangen der Natie aanvankelijk geregeld zijn, begint de aandacht zich weder meer te wenden tot die hoogst gewigtige belangen des volks, welke in de bevordering van alle takken van Nijverheid en in de zorg voor goed onderwijs gelegen zijn. — Eene der daartoe strekkende inrigtingen, welke hare takken over geheel Nederland uitstrekt, is de *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, waarvan de hoofdzetel te *Haarlem* gevestigd is, doch waarvan ook Departementen, onder anderen te *Groningen* en te *Noordhorn*, gevestigd zijn. Deze Maatschappij werkt tot de algemeene volks-welvaart mede, zoo door het uitschrijven van Prijsvragen, als door de uitgave van het *Tijdschrift voor Nijverheid* (hetwelk ieder Lid voor zijne contributie mede ontvangt) en door toelagen tot *wis- en natuurkundig onderwijs*, dat onder anderen ook te *Groningen* kosteloos gegeven wordt, en door alle andere middelen, die in haar vermogen zijn. Personen, die wenschen te weten, wat door deze Maatschappij sedert hare oprigting is in het licht gegeven, meenen wij opmerkzaam te moeten maken op het in den loop van dit jaar bij de erven Loosjes, te Haarlem, uitgekomen werkje, getiteld: *Lijsten der werken uitgegeven door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, opgemaakt door mr.* W. J. C. van Hasselt. Zij, die *Leden* zijn dezer Maatschappij, kunnen deze lijsten tegen den geringen prijs van 30 cents bekomen bij dr. G. A. Stratingh, secretaris van het Departement *Groningen* van genoemde Maatschappij.

v. H.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 10 Dec., kapit. *Zoutman* vr. Ida, van Dantzig n. Leer; den 11den *Kemper* Gebroeders, van Memel n. Hamburg.

Binnengekomen te Amsterdam den 13 Dec., kapit. *Steffens* Johannes, van Sunderland; den 14den *Olthoff* Jantina, van Newcastle; *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Grenaae; den 15den *Potjewijd* Eppien, van Seaham; den 16den *de Jonge* Hendrika, van Sunderland. — Te Texel den 13 Dec., *van Wijk* Maria, van Batavia; den 14den *Bakker* Nijverheid, van Bordeaux. — In het Vlie den 12 Dec., *Bieze* Vriendschap, van Newcastle, als bijlegger; *de Jonge* Hendrika, van Sunderland; *Zwaal* Wilhelmina, van Drammen; den 14den *Pott* de Spruit, van Dantzig. — Te Helvoet den 14 Dec., *Kuiper* Anna, van Tjilatjap. — Te Vlissingen den 13 Dec., *de Boer* Wemelina, van Bayonne; *Scherpbier* Goede Verwachting, van Riga; den 14den *de Boer* Gesina, van Bordeaux. — Te Napels den 29 Nov., *Jonkhoff* de Hoop en *Karsies* Hillegina Wilkens, beide van Amsterdam; de eerste is naar Nisida verzeild, om quarantaine te houden. — Te Marseille den 8 Dec., *Fenenga* Clara Dorothea, van Napels; *de Boer* Helena Catharina, van Purmerend. — Te Londen den 12 Dec., *Voogd* Vriendschap, van Harlingen. — Te North Shields den 12 Dec., *Oldenburger* Johanna, van Harlingen; *de Vries* de 2 Gebroeders, van Abbeville. — Te Wismar den 5 Dec., *Schippers* Harmina Annegina, van Aarhuus. — Te Hamburg den 11 Dec., *de Jonge* jonge Pieter, van Amsterdam; den 12den *Puister* Nijverheid, van Seaham; den 13den *Greven* de Hoop, van Boxtehude. — Te Bremerhaven den 12 Dec., *Bekkering* Gesina, van Antwerpen; den 13den *Bakker* Zwaantina, van Amsterdam. — Te Travemunde den 12 Dec., *Kuiper* Meinsina, van Amsterdam.

Binnengekomen te Plymouth den 14 Dec., kapit. *Potjer* Emma Obina, van Marseille.

Zeilklaar te Liverpool den 11 Dec., kapit. *Oldenburger* Alida en *Hoek* Anna Agatha, beide naar Rotterdam; den 13den *Schuur* Johanna Ettina, naar Rotterdam en Dordrecht.

In lading te Livorno den 4 Dec., *de Vries* de jonge Walrave, voor Amsterdam; *de Haan* Henrietta, voor Antwerpen; *Buining* Magdalena, voor Livorno; *Pott* het Vertrouwen, voor Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Dec., kapit. *Huisman* Henderina, naar Hamburg; den 16den *de Vrede* Prudentia, naar Nantes. — Van Texel den 14 Dec., *de Boer* de Vriendschap, *de Jong* de jonge Reintje en *Visser* Vriesland, alle drie naar Londen; *Giezen* Nijverdal, naar Hull; *Visser* Maria, naar Yarmouth. — Van Liverpool den 12 Dec., *Hoek* Anna Agatha en *Oldenburger* Alida, beide naar Rotterdam. — Van Bolderaa den 6 Dec., *Bieze* Bouwina, naar Elseneur. — Van Pillau den 5 Dec., *Fenenga* Welvaart, naar Amsterdam: *Greven* Lammechiena, naar Engeland. — Van Dantzig den 6 Dec., *Tiktak* Jantina Femmechiena, *Odenburger* Agatha, en *Nieveen* Jacoba Catharina, alle drie naar Amsterdam; *Pik* de 3 Kinderen, naar Bordeaux. — Van Grangemouth den 10 Dec., *Stuit* Johannes, naar Amsterdam. — Van Warrenpoint den 10 Dec., *Keun* Hendrik, naar Harlingen.

Vertrokken van Hamburg den 14 Dec., kapit. *Sap* Jantina Annachiena, naar Amsterdam.

Gepraaid den 8 Oct., op 34° 47 Z. Breedte, 19° O. L., het schip *Lewe van Nijestein*, kapit. Sickens, van Batavia naar Amsterdam; 53 dagen reis.

Het schip *Catharina*, kapit. Bream, van ..... naar Whitby, is den 6den December, na aanhoudende stormen doorgestaan te hebben, op Doggersbank gezonken, doch het volk door het Fransche schip *Dolphijn*, bestemd naar Marseille, gered en vervolgens op de Texelsche loodsboot no. 4, schipper P. W. Krijnen, overgezet en in het Nieuwe Diep aangebragt.

Het schip *vr. Renske*, kapit. Ploeg, van Hamburg op Amsterdam bestemd, is, volgens brief van Nieuwharlingerzijl, van den 11den dezer, na bij Harle aan den grond gezeten en een gedeelte der lading gelost te hebben, aldaar met zware schade binnengebragt; is bezig de lading, waarvan een gedeelte zwaar beschadigd, te lossen.

De schepen *Jennij*, kapit. van Wijk, *Niessina Schuringa*, kapit. Engelsman en *Sijbrand Jan*, kapit. Strootman, alle drie van Petersburg naar Amsterdam, zijn wegens tegenwind te Baltishport binnengeloopen.

Het schip *de Weldaad*, kapit. Pott, van Osterrusoer naar Delfzijl, op Knipsand gestrand, is geheel wrak, doch van de lading circa de helft geborgen, of ook het overige gedeelte geborgen zal kunnen worden, zal van het weder afhangen.

Het schip *vr. Renske*, kapit. Konterman, van Tetenbultspieker naar Amsterdam, was den 9 Dec. op de reede van Husum liggende.

Delfzijl, 18 December. Binnengekomen den 14den kapit. *Pronk* Roelina en *Jaski* Tjark Giezen, beide van Leer; den 15den *Krook* Eensgezindheid, van Bremen; *Heins* Georgina, van Leer; *Oetzes* de Hoop, van Emden. — Vertrokken den 10den *Bakker* de 2 Gebroeders, naar Leer; den 14den *Stuitje* jonge Maria, naar Emden; *Scheepers* Maria, *Harz* Ober Eems, *Boll* Maria Helena en *Held* Helena, alle vier naar Meppen; *Barghoorn* vr. Trientje, naar Emden; *Stubbe* Jantina, van Bremen naar Amsterdam; dezelve is den 15den weder terug gekomen.

Termunterzijl, 18 December. Binnengekomen den 11den kapit. *Holscher* vr. Jacobina, van Hamburg.

206de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

15*de Lijst.* No. 7384 een prijs van *f* 1500. No. 217[illegible] prijs van *f* 1000. — 16*de Lijst.* No. 6674 een prijs [illegible] *f* 1000. — 17*de Lijst.* No. 3965 een prijs van *f* 25[illegible] eene premie van *f* 30,000. No. 15008 eene premie van *f* [illegible]

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROOD[ZET]TING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 18 December 1848.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	30 Cts.,	per ℔ 0[illegible]
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „ 2[illegible]
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „ 4[illegible]
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „ 3[illegible]
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „ 3[illegible]

Voor eensluidend uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groni[ngen],

J. H. M. Hora Siccama.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, E[N]

GRONINGEN, 15 *December.*

TARWE.			N. GERST.				
Jarige	70 ℔ *f*	7,25	Winter	52 ℔ *f* 2,55	Bl. Voer	42 [illegible]	
dito	72 » »	7,75	»	54 » » 2,80	Zw. »	38 »	
N. Oml.	68 » »	5,00	»	56 » » 3,10	»	41 »	
»	70 » »	5,50	Zomer	54 » » 2,70	»	44 »	
N. Old.	66 » »	4,25	»	56 » » 2,90	BOONEN.		
»	68 » »	4,75	Knobbe	58 » » 3,00	Paardb. *f* 3,50,75		
»	70 » »	5,25	»	60 » » 3,30	ZADEN, E[N]		
ROGGE.			N. HAVER.		Gr.G. p.m. *f* 5,25		
N. Inl.	66 ℔ *f*	3,70	Dikke	35 ℔ *f* 1,40	Par.100N. ℔ *f* 8 *f*		
»	68 » »	4,10	»	38 » » 1,60	Koolz. *f* 8,50 *f* 9,75		
»	70 » »	4,50	»	41 » » 1,90	Zomerz. *f* 7 a *f* 8,[illegible]		
O. dito	67 » »	4,00	»	44 » » 2,10	Boterz. *f* 7 a *f* 8		
N. BOEKWEIT.			»	47 » » 2,45	G. Mostz. *f* 8 a *f* [illegible]		
Gr. Zand	62 ℔ *f*	3,30	»	» »	Raapolie p. v. *f* 3[illegible]		
»	64 » »	3,60	»	» »	Boter ¼ Ton late[illegible] *f*		
»	66 » »	4,10					
Zw. Zand	64 » »	3,55	Bl. Voer	38 » » 1,70	2e Dito *f*		
Veen	64 » »	3,45	»	40 » » 1,85	3e Dito *f*		

Tarwe in een doen. — Rogge als voren. — Boekweit niet [illegible]ger. — Winter-Gerst als voren; Zomer dito slepend afgaand[e]. Haver over 't geheel tot ruim vorige prijzen wel te plaats[en]. Boonen in een doen. — Gort flaauw. — Koolzaad weinig ter[...] prijshoudend.

AMSTERDAM, 15 *December.* Poolsche Tarwe tot vorige p[rijzen] afgegeven: 129 ℔ ger. roodbonte Poolsche *f* 300; 128 ℔ b. dito [...] 127 ℔ b. dito *f* 320; 130 ℔ j. Norder *f* 275; 132 ℔ j. Munst. [...] 117 ℔ Friesche *f* 168. — Rogge tot hoogere prijzen met meerde[r han]del aan cons. en speculatie: 124 ℔ Anclamm. *f* 148; 124 ℔ [...] *f* 150; 122, 124 ℔ Munst. *f* 142, *f* 146; 127 ℔ Pommer *f* 155; [...] dito *f* 150, *f* 151 bij partij; 117 ℔ Petersb. *f* 135; 124 ℔ Munst[...] met de regten minder in entr.; 122 ℔ Overijss. *f* 142; 123 [...] *f* 140 kontant. — Gerst op de verhoogde prijzen met meerder h[andel]: 97, 99 ℔ Old. Winter *f* 95, *f* 97, *f* 101; 100, 101 ℔ dito *f* 103, [...] 100 ℔ dito Zomer *f* 104.

Koolzaad in een doen, verkocht: o. Kromhorn 58 p. vl.; [...] 49½ p. vl.; op 9 vat in April 63 p. vl.; Oct. 60 p. vl. — L[ijnzaad] in een doen: 107 ℔ Egypt. *f* 250; 112 ℔ Odessa *f* 250. — [...] olie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering met weinig han[del] de genoteerde prijzen aangeboden. — Lijnolie weder iets flaauw[...] Raapolie op 6/w. *f* 37,75; vlieg. *f* 36,75; Mei *f* 36. — Lijno[lie op] 6/w. *f* 26,25; vlieg. *f* 25,50 a 25. — Hennepolie op 6/w. [...] vlieg. *f* 34.

LONDEN, 15 *Dec.* Van inl. Tarwe was heden zeer [...] ter veil; hetgeen van vreemde gedurende deze week is [aange]voerd, zal in entrepôt worden opgeslagen om het regt [...] sh. op 1 Febr. af te wachten. De handel had heden wei[nig te] beteekenen. Gerst onveranderd. In Haver ging weinig om; [Boo]nen en Erwten als voren. De middelprijs is thans van inl. [Tarwe] 49 sh. 3 p., Gerst 31.11, Haver 19.8, Boonen 30.10, Erwte[n ...]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 16 *December.*

Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt. $47\frac{5}{16}$, 47½, $47\frac{7}{16}$; Cert. 3 pCt. 56⅝, 56¾, 55⅞; Dito op rescontre 4[...] 72⅝, $72\frac{13}{16}$, $72\frac{13}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 71⅜, 71⅛, 71⅛; [...] Rijnspoorweg 4½ pCt. 77. — Belgie, 2½ pCt. 39¼; bij *Rothschild* 2½ pCt. $39\frac{7}{16}$, 40, $39\frac{7}{16}$. — Spanje, [...] *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $9\frac{9}{16}$, 9⅝, 9 ⅝; Dito Dito 510 £ 5 pCt. 9½; Dito bij Dito, Onbep. Stukken, 5 [...] $9\frac{3}{16}$; Dito 3 pCt. 27, 27⅛; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 1[...] $19\frac{1}{16}$, $18\frac{15}{16}$; Coup. Ardoin 6⅛, 6¼. — Portugal, te [Lon]den 3 pCt. 23⅜. — Rusland, Oblig. *Hope* 1798 en [...] 5 pCt. 98½, 98¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 98¼; bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 78¾; Certificaten van Ins[chrij]ving in Assignatiën 6 pCt. 59. — Oostenrijk, M[et.] 5 pCt. 69⅜; Dito 2½ pCt. $36\frac{3}{16}$, 36¼; Weenerb. bij *G[oll en] Comp.* 4 pCt. 66½; N. Mex. 5 pCt. 19⅜, ½; Peru 6 [...] 25⅜, ¾, ¾; Gren. 1 pCt. $12\frac{9}{16}$, ⅝; Ecuador 2; Vene[zuela ...] pCt. 16, ½, ½; Grieken 5 pCt. [illegible].

De stemming in onze binnenl. fondsen was heden wederom [gun]stig, bij eenige affaire in Integralen.

Van vreemde effecten hebben zich Spaansche een weinig verb[eterd]. Mexic. circa ½ pCt. lager. Peru, Grenada en Venezuela meer gev[raagd]. Braz. 1824 v. 200 £ 74½; Venez. Onbep. St. 2¼ pCt. 15[...] Dito Uitg. Onbep. St. 4½; Gren. Onbep. St. 1 pCt. 12¼; Dito 2¼; Bl. Gr. Onbep. St. 1⅛, ¼; R. Gr. Onbep. St. 1 pCt.; Coup. *f* 2½.

Koers van het geld: Prolongatie 2½; Beleening 2½; Disconto [...]

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. $47\frac{7}{16}$ a ½; Ard. à [...] 9¾; Binnenl. 3 pCts. $18\frac{15}{16}$ a 19; Metall. 2½ pCts. $36\frac{3}{16}$ a ¼; $25\frac{15}{16}$; Belg. bij Rotsch. 2½ pCts. 39½ a ⅜.

AMSTERDAM, 17 *December.* Effekten-societeit, te 4[...] Integr. 47⅜, $\frac{11}{16}$, ⅜. 4 pCt. $73\frac{3}{16}$, ¼, ⅜. Aand. Handelm. (ko[...]) 141, 142. Ard. à 85 £ 9⅝. Dito à 510 £ $9\frac{19}{16}$, ⅝. Binnenl. 3 [...] $19\frac{1}{16}$. Buitenl. 3 pCt. 27⅜. Passive 3⅛. Portug. 4 pCts. 24⅛. [...] bij Rotsch. 2½ pCt. 40. Metalliek 2½ pCt. 36¼. Mexik. 20. [...] 25¾. Dito Coup. *f* 2⅛, $\frac{13}{16}$, $\frac{5}{32}$. Grenada à 100 £ $12\frac{9}{16}$, ⅝. [...] Onbep. $12\frac{5}{16}$.

Op de beter afkomende koersen van Parijs van eergisteren [was] heden de markt in onze binnenl. fondsen wederom gunstige[r ge]stemd. Naar Aand. Handelm. was tot verhoogde koersen ze[er le]vendige vraag.

Voor Belg. vertoonden zich ook tot verbeterde prijzen o[nder]scheidene koopers.

Van de overige vreemde effecten waren Spaansche iets v[...] Mexik. meer gewild. Grenada goed prijshoudend. Peru iets [...] aangeboden.

ADVERTENTIEN.

BERIGT.

De **COMMISSIE** uit het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *Tot Nut van 't Algemeen: ter bevordering van het schoolgaan van minvermogende Kinderen*, berigt aan hare Stadgenooten, dat er op den aanstaanden TWEEDEN KERSDAG, des avonds te 5 uur, in de MARTINIKERK, weder een **GODSDIENSTIG FEEST** zal plaats hebben, ten voordeele van hare Fondsen.

Even als vroeger, heeft zij ook nu weder bij aanvang bij hare weldadige en kunstbeoefenende Stadgenooten genoegzame ondersteuning mogen vinden.

Zij betuigt daarvoor aanvankelijk, uit naam der Armenkinderen, haren warmsten dank, en berigt verder, dat er nog BEWIJZEN VAN TOEGANG en GEZANGEN voor hen, die niet ingeteekend hebben, van aanstaanden DONDERDAG af, te bekomen zijn bij den Heer R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, en op den namiddag en avond van het Feest bij den Policiemeester der Groote Kerk, WATERBORG. Die Bewijzen van Toegang zijn voor 50 Cents, de Gezangen voor 10 Cents en de Kinderkaartjes voor 25 Cents verkrijgbaar.

Voorts berigt de Commissie, dat zij, ten gevolge van veelvuldige klagten van Dames over gebrek aan geschikte plaatsen, besloten heeft, de gelegenheid te verschaffen tot het bespreken van goede plaatsen, voor 25 Cents iedere plaats, welke GELDEN, *gelijk mede de opbrengst der* KOLLEKTE *bij gelegenheid van het Feest*, zullen worden besteed tot *voeding van Armen-kinderen* op de scholen.

Tot het bespreken van Plaatsen vervoege men zich van af *aanstaanden* WOENSDAG tot ZATURDAG, bij bovengenoemden Policiemeester WATERBORG.

Zij laat hier tevens volgen het PROGRAMMA der uit te voeren stukken.

1. INLEIDING met het Orgel, door den Heer HAUFF.
2. ALGEMEEN GEZANG.
3. KOOR en TRIO. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: de Schöpfung.*)
4. KOOR. (*Muzijk uit Neukomm's Hymne: de la Nuit.*)
5. KOOR met DUO. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: der Schöpfung.*)
6. ALGEMEEN GEZANG. (*Kollekte voor de voeding van Armenkinderen in den winter.*)
7. KOOR. (*Muzijk van Mozarts Motette: Des Stauben ertle Sorgen.*)
8. ANDANTE, door den heer HAUFF, op het Orgel.
9. KOOR en QUARTET. (*Muzijk uit Haydn's Oratorium: Die Worte des Erlösers am Kreuze*).
10. KOOR. (*Muzijk uit Händels Oratorium: der Messias.*)
11. ALGEMEEN GEZANG, met afwisseling van het Zangkoor.
12. SLUITING met het Orgel, door den Heer HAUFF.

De Wel Eerw. Zeer Gel. Heer VAN DER HOOP SCHEFFER zal bij deze gelegenheid als Spreker optreden.

Namens de Commissie:
U. REINDERS, *Voorzitter.*
T. HOFKAMP, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eenen wélgeschapen *ZOON* Vrouwe E. H. VAN IDSINGA—BINDERVOET.

KOLLUM, 12 December 1848.

*** Heden beviel van een MEISJE W. COST, Echtgenoote van

W. BENTUM.

GRONINGEN, 16 December 1848.

*** LEEUWARDEN, 13 December 1848. Heden nacht, omstreeks één uur, overleed de WelEdele Zeer Geleerde Heer SIJBRANDUS FOCKEMA, in leven *Medicinæ Doctor*, vroeger *practiserend Geneesheer en Vroedmeester* alhier, in den ouderdom van ruim eenenzeventig jaren.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot droefheid van zijne Echtgenoot, in den ouderdom van bijna 38 jaren, TEUNIS STRATING, in leven *Veldwachter* alhier. De achting en genegenheid, welke hij zich in ruime mate heeft weten te verwerven, volgen hem.

HAREN, 15 December 1848.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Moeder, Behuwd-Ouders en verdere Bloedverwanten, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES HUISINGH, in leven *Boekdrukker* en *Boekverkooper* alhier, in den nog jeugdigen ouderdom van bijna 39 jaren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim 17½ jaar.

Allen, die den waardigen Overledene van nabij gekend hebben, zullen hem blijven hoogachten wegens zijn vast, edel en vrijmoedig karakter. Wij staren hem na, in de blijde hoop eener zalige rust.

WINSCHOTEN, 15 December 1848.

J. W. G. BELLINGA,
Wedw. JOHS. HUISINGH.

NB. De **BOEKDRUKKERIJ** en **BOEKWINKEL** blijven op denzelfden voet door de Weduwe continueren.

*** Heden nacht ruim 2 uur overleed, na eene hevige ongesteldheid van eenige weken, mijne geliefde Echtgenoot ELISABETH JOHANNA WILBRINK, in den ouderdom van ruim 46 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne acht mij overgeblevene Kinderen.

GRONINGEN, 16 December 1848.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

*** Het heeft den alwijzen Vader behaagd heden avond, na eene ziekte van 4 maanden, tot zich te nemen, mijnen geliefden Zoon PIEBE, in den bloeijenden leeftijd van ruim 19 jaren. Geduldig was zijn lijden en onwrikbaar zijn vertrouwen op God zijnen Vader.

Ik betreur in hem eenen innig liefhebbenden Zoon en zijne overige Betrekkingen eenen trouwen Broeder en Vriend.

GRONINGEN, 16 December 1848.

Wedw. **J BRUGMANS—TER VOOR.**

*** Heden ontvingen wij het treurig berigt, dat onze geliefde jongste Broeder HERMANUS HUIJSERS, op zijne terugreis van *Batavia*, met het schip *Mary* en *Helelonda*, Kapt. MARTENS, door een' hevigen storm is over boord geslagen en daardoor den dood in de golven heeft gevonden, den ouderdom van slechts 22 jaren bereikt hebbende.

PIETERBUREN, 16 December 1848.

Eenige kennisgeving.

H. HUIJSERS.
Uit aller naam.

*** Gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond bij het afsterven van mijn' waarden Aangehuwd-Vader, den Heer CORNELIS BRANDLIJ, betuig ik bij deze mijnen opregten dank.

ROTTERDAM, 16 December 1848.

J. DE WIT.

Allen, die iets VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen **ALBERTUS WOLTERS**, in leven *Zeilmaker*, gewoond hebbende aan de Noorderhaven, te *Groningen*, en aldaar overleden den 11den Januarij 1848, worden aangemaand, daarvan Betaling te doen vóór den EERSTEN FEBRUARIJ 1849, aan den ondergeteekende, wonende te *Groningen*, in de Zwanenstraat, letter C 175 V.

Mr. R. IJ. MULLER, *Advokaat.*

Tusschen *Haren* en *Helpman* is WOENSDAG l.l. **WEGGERAAKT**: een KORTHARIGE GETIJGERDE **PATRIJSHOND**, den kop eenigzins scheef dragende en luisterende naar den naam van *Bello*. Een iegelijk voor deszelfs aankoop waarschuwende, wordt de tegenwoordige Bezitter vriendelijk verzocht, denzelven, tegen eene BELOONING, bij J. IJSSELINK, Oppasser, in de Gelkingestraat, terug te bezorgen.

De ondergeteekende heeft **VERLOREN**: een **BAMBOESSTOKJE** met **IVOREN KNOPJE**, en naar gedachte is het bij den een' of ander' zijner Bekenden blijven staan. Beleefdelijk verzoekt hij hetzelve wel te willen doen terug bezorgen.

M. BACKER.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG, den 28sten December 1848, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop te presenteren:

I. Ongeveer 2½ Bunders VOL EIGEN GROENLAND, gelegen buiten de Kranepoort, onder *Groningen*, in eigendom aan den Heer Kollekteur G. DE BOER toebehoorende.

II. Eene nieuws vertimmerde nette HEEREN BEHUIZING met eenen TUIN er achter, hebbende eenen VRIJEN UITGANG op eene MANDEELIGE PLAATS, staande en gelegen Westzijde in de Peperstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. R 64 V, rood D 112, door den Heer W. VAN DRIELST in eigendom bewoond wordende.

III. Eene KOOPMANS BEHUIZING, staande Noordzijde in de Steentilstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. R 10 V, rood R 38, door nu wijlen den Commissaris van het Winschoter Veer G. VAN METEREN bewoond geweest.

IV. Eene aanzienlijke KOOPMANS BEHUIZING, staande en gelegen Noordzijde aan de Vischmarkt, tegenover het Der-Akerkhof, te *Groningen*, get. B 170 V, rood H 134.

V. Een ruim PAKHUIS, achter dezelve, uitkomende in de Lammehuiningestraat, te *Groningen*, get. H 31 rood.

VI. Een GRAF op de Zuider Begraafplaats te *Groningen*, in de 4de Klasse, 10de Rij, no. 38.

Om de Landerijen op den 12den Maart en de Behuizingen op den 1sten Mei 1849 te aanvaarden.

De Behuizingen sub 3 en 4 kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur, doch de Behuizing sub 2 op den dag vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uur, bezigtigd worden, terwijl de Eigendomsbewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS** zullen, op DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven EEKHOFF, aan de Groote Markt, worden verkocht:

I. Eene wél ter nering staande BEHUIZING, in de Heerestraat, get. U 77 V, door G. EEKHOFF in Eigendom bewoond; zijnde inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

II. Het aangenaam bij *Groningen* gelegen BUITENVERBLIJF **BELLEVUE** genoemd, buiten de Ebbingepoort, met grooten TUIN en KOEMELKERIJ, uitmuntend geschikt tot WIJN- en KOFFIJHUIS.

III. Eene neringrijke KOOPMANS BEHUIZING, te *Groningen*, in de Steentilstraat, Zuidzijde, P 12 V, door ZERVAAS bewoond, met eene WOONKAMER daarachter, in den Battengang, P 49 V. IV. Eene WOONKAMER, daarnevens, in den Battengang, P 48 V. V. Eene WOONKAMER daarnaast, P 47 V. VI. Eene WOONKAMER, daarnaast, P 46 V. VII. Eene WOONKAMER, daarnaast, P 45 V.

VIII. Eene ruime, neringrijke WINKELBEHUIZING, aan de Rademarkt, Q 156 V, in eigendom bewoond door de Wedw. PAULUS, met twee WONINGEN daarachter, in de Prinsenstraat. IX. Eene WONING, in de Prinsenstraat, R 76 V, bewoond door KULEMAN en anderen. X. Eene WONING, in de Oostelijke Drift tusschen de Heere- en Oosterstraat, Q 202 V, bewoond door de Wedw. WARTENA.

Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, Perc. 2 van 1 tot 5, en de overigen van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uur. Te aanvaarden den 1sten Mei 1849. Perc. 2, behalve de Koemelkerij, naar verkiezing. Over perceel 1 kan *f* 2,200, over de perceelen 3—8 kan *f* 2,000 blijven staan.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op ZATURDAG, den 6den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe GROENHOF, buiten de Heerepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 6¼ Bunders best *Groenland*, gelegen nabij den Stads Singel, Westzijde buiten de Heerepoort, te *Groningen*, doende jaarlijks op Gregori tot vaste huur *f* 132—00. — Om te aanvaarden op Gregori 1849.

Voorts zullen, op tijd en plaats als boven, voor den tijd van één jaar, publiek worden verhuurd:

I. Eene Kamp WEIDELAND, groot ongeveer 3½ Bunders, gelegen ten Zuiden van *Helpman.*

II. Eene dito Kamp LAND, aldaar, groot ongeveer 2¼ Bunders; en

III. Ongeveer 2½ B. HOOILAND, gelegen ten Westen van *Helpman;* deze drie perceelen toebehoorende aan H. E. MEIJER.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG, den 8sten Januarij 1849, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein ROELF ABELS, te *Haren*, publiek worden verkocht:

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in BEHUIZING en SCHUUR, geteekend nommer 5, met de VASTE BEKLEMMING van 28 Bunders, 86 Roeden, 05 Ellen *Land*, staande en gelegen te *Essen*, Gemeente *Haren*, en een gedeelte van het Land te *Engelbert*, Gemeente *Noorddijk*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 158—00, wordende door J. OOSTERVELD bewoond en gebruikt. Om te aanvaarden de Gebouwen den 1sten Mei en de Landerijen Gregori 1849.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 15den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene groote en sterke BEHUIZING met daarbij behoorende groote STALLING en RUIMTE, get. lett. U no. 32 V, zijnde het van ouds bekende Logement *DE OUDE MUNSTER*, staande en gelegen Oostzijde in de Heerestraat, te *Groningen*, wordende door J. A. FONGERS bewoond.

II. Eene sterke, nieuws vertimmerde, tot velerhande Affaires geschikte BEHUIZING, get. lett. A no. 319 V, zijnde thans eene **BROODBAKKERIJ**, met nieuws vertimmerde BOVENWONING met VRIJEN OPGANG en ruimen KORENZOLDER, staande aan der-Aa, op den hoek van de Turftorenstraat, te *Groningen.*

III. Eene BEHUIZING, geteekend lett. B no. 123 V, met TUINTJE er achter, staande en gelegen Westzijde in den Grooten Kromelleboog te *Groningen*, wordende door J. S. MULDER in eigendom bewoond.

IV. Eene ruime WOONKAMER, get. Lett. N 147 V, staande Noordzijde in den Breedengang, te *Groningen.*

V. Eene WOONKAMER, get. N 148 V, staande in het Liefkesgangje, achter de vorige.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1848. Te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

*** Mrs. **J. W. QUINTUS** en **J. J. DE SITTER**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op MAANDAG, den 22sten Januarij 1849, des avonds te zeven uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te doen veilen en verkoopen:

I. Eene kapitale BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 2, *DEIKUM* genoemd, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 26 B., 03 R., 90 E. kostelijk *Bouw-* en *Groenland*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 225—00. Alles staande en gelegen te *Pieterburen.*

II. De EIGENDOM van het *Land*, onder I vermeld.

III. Den VASTE BEKLEMMING van 1 B., 85 R., 60 E. *Land*, mede aldaar, en wel bij perceel I gelegen, doende jaarlijks op Midwinter, aan de Kosterij van *Pieterburen*, tot vaste huur *f* 30—00

IV. Den VOLLEN EIGENDOM van 60 R., 30 E. *Binnenland*, en 33 B., 29 R., 60 E. *Kwelder* met den *Aanwas*, mede te *Pieterburen*, achter perceel I gelegen.

V. Eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 19, met den VOLLEN EIGENDOM van 4 B., 51 R., 10 E. *Binnenland* en van 23 B., 65 R., 20 E. *Kwelder* met den *Aanwas*, mede aldaar gelegen.

VI. Eene BEHUIZING met de BEKLEMMING van het *Heem*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 4—00, mede aldaar staande en gelegen en thans bewoond door A. D. BAKEMA en R. J. KADIJK.

VII. Eene BEHUIZING, geteekend no. 55, met derzelver ERF, mede aldaar staande en gelegen, thans bewoond door BEREND KNOT.

Om te aanvaarden de Behuizingen op den 1sten Mei 1849, de Landerijen op Gregori deszelven jaars. De Bewijzen van Eigendom en Kaarten zijn ter lezing en inzage ten Kantore van eerstgenoemden Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 17den Januarij 1849, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

Eene nieuws vertimmerde BEHUIZING, met PLAATS en BLEEKVELD, gelegen op eigen grond, Oostzijde in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, letter K no. 25 V, wordende door den Meubelmaker J. VAN KREGTEN en Mej. in eigendom bewoond. Hierover kan *f* 2000—00 blijven uitstaan, en zijnde inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**. Te bezien op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 1—4 uur. De Conditiën van Verkoop zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 30sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. De HELFT in de TREKSCHUIT no. 8, van *Groningen* op *Stroobos* en v. v., met de REGTEN van het VEER, en het AANDEEL in de BARGES en verdere GOEDEREN, daarbij behoorende.

II. Een HUIS, A 73 V, staande aan de Pottebakkersrijge, te *Groningen*, bewoond door den Molenaar ZIJLSTRA.

III. Een HUIS, A 80 V, bevorens CHERCHERSHUT, op den Wal, bij den Apoortenmolen, alhier, bewoond door den Stuurman DE VRIES en anderen; en

IV. Eene WONING, Q 217 V, Noordzijde in de Prinsenstraat, te *Groningen*, bewoond door RAP.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen W. EELSINGH en Vrouw.

Te bezien des daags bevorens en op den Verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uren.

De Conditiën van Verkoop zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

Eene ruime, net doortimmerde BEHUIZING, met eenen MANDEELIGEN ZIJGANG en OPENE PLAATS, staande en gelegen Oostzijde aan de Rademarkt, letter Q no. 2 V, te *Groningen*, zijnde eene van ouds gerenomeerde en zeer beklante **MOLEN-IJZERSMEDERIJ**, waarin sedert eene reeks van 200 jaren deze Affaire met het beste succes is en nog heden wordt uitgeoefend, wordende in eigendom bewoond door Mejufvrouw de Wedw. J. S. WINTER en

hare Kinderen; hierover kan een gedeelte van den Koopschat blijven uitstaan, en zijnde inmiddels, op billijke Voorwaarden, met of zonder GEREEDSCHAPPEN, **UIT DE HAND TE KOOP.** Te bezien des daags bevorens en op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur, op Toegangkaartjes bij den Notaris verkrijgbaar. De Conditiën en Aankomstbrieven zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

, Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG, den 11den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, met de Eigendommen (waarvan de verkooping is aangekondigd in de Courant van den 17den November l.l.), tevens worden geveild en verkocht, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz, aan de Groote Markt, te *Groningen*:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, get. S 162 V, rood E 112, staande te *Groningen*, in de Gelkingestraat, Oostzijde, op vrij eigen grond, tot allerhande Affaires geschikt, toebehoorende aan den Heer D'AULNIS. Over welke, tegen billijke Rente, ⅔ der Kooppenningen onder 1ste Hypotheek kan blijven uitstaan.

II. Eene HEEREN BEHUIZING, get. E 2 V, rood K 205, staande te *Groningen*, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, Oostzijde, thans bewoond door den Heer J. JAEGER.

Mr. C DE RANITZ, *Notaris.*

, VERVOLG van den VERKOOP van

Manufakturen, te *Helpman*,

WOENSDAG en DONDERDAG e.k.

FIRMA **Steen & Comp.**

Op DONDERDAG, den 21sten December e.k., des namiddags te twee uur, zal, vóór en in het BOELHUIS in de Gelkingestraat, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en **ANDERE GOEDEREN**, als een EIKENHOUTEN KISTKABINET, ZES SECRETAIRES, CHIFFONIÈRES, LADETAFELS, STOELEN, SPIEGELS, GLAS, PORSELEIN, KOPER, TIN, MAHONIEHOUTEN CANAPÉ, KLOKKEN, MANS- en VROUWEN KLEEDEREN, BEDDEGOEDEREN en eene partij KATOENEN en WOLDEN DEKENS. Te bezien Woensdag namiddag van 2 tot 4 uur.

B. VAN BOLHUIS.

, Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, daartoe van REGTSWEGE aangewezen, zal, ten verzoeke van den CURATOR in het Faillissement van den Heer **JOSEPH SAMUELS VAN PELS**, Negotiant te *Oude Pekela*, in tegenwoordigheid van den REGTER des Kantons *Winschoten*, op DONDERDAG, den 21sten December 1848, des avonds te zeven uur, ten Huize van den Logementhouder TAMMO KOOPS, te *Oude Pekela*, in openlijke veiling verkoopen:

Eene neringrijke **KOOPMANS BEHUIZING** en een **TUIN**, staande en gelegen op het volkrijkste en aangenaamste gedeelte te *Oude Pekela*, Noordzijde, op eigen grond, door gezegden Heer Gefailleerden en diens Echtgenoote wordende bewoond en gebruikt.

B. HAITZEMA VIËTOR.

, Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven POPPO J. LUBBERTS, op **VRIJDAG**, den **22sten** DECEMBER 1848 (en *NIET* op DONDERDAG, den 21sten December, zoo als vroeger is geannonceerd), des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder A. S. NIES, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** en SCHUUR, een HOF en TUIN met de VASTE BEKLEMMING der daarbij behoorende *Landerijen*, te zamen groot pl. m. 5 Bunders, staande en gelegen te *Boven-Buren*, onder *Winschoten*, doende telken jare tot vaste huur *f* 25 — 00.

De Verkoop-Conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op VRIJDAG, den 22sten December 1848, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder BRINK, te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: eene BEHUIZING en een TUIN, groot 12 Roeden, 70 Ellen, met 2 Kampen LAND, groot 51 Roeden, 10 Ellen, staande en gelegen te *Kleinemeer*, nabij de R.-C. Kerk, en 2 Bunders, 70 Roeden, 80 Ellen HOOILAND, gelegen in 3 stukken op de *Westerbroekster Zuidermade*; alles in eigendom toebehoorende aan de Erven van ALBERT KREMER en Vrouw.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, ten verzoeke van de Weduwe en Erven van wijlen JOHANNES VISSCHER, in leven Grofsmid te *Sappemeer*, op WOENSDAG, den 27sten December 1848, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: I. Eene **BEHUIZING**, zijnde eene GROFSMEDERIJ, met **ERF** en **TUIN**, groot 9 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen te *Sappemeer*, Noordzijde, aan den Grindweg; en II. Eene Plaats BOUW- en WEIDELAND, groot 4 Bunders, 38 Roeden, mede aldaar, achter en nevens het voorgaande perceel gelegen.

Informatiën hieromtrent zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op DINGSDAG, den 9den Januarij 1849, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: I. Eene **BEHUIZING** met **SCHUUR**, **PAKHUIS** en eene daarachter gelegene Plaats **BOUW-** en **WEIDELAND**, te zamen groot 5 Bunders, 14 Roeden, staande en gelegen te *Sappemeer*, Noordzijde aan den Grindweg; en II. Eene Plaats BOUW- en WEIDELAND, groot 6 Bunders, 66 Roeden, 90 Ellen, gelegen te *Kleinemeer*, ten Zuiden van het Diep. Alles in eigendom toebehoorende aan de Erven van MARTJE A. BOER, Weduwe DAVID LEUTSCHER, in leven Landbouweres te *Sappemeer*.

De omschrijving der perceelen en de Voorwaarden van Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

, Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, des middags te 12 uur, ten Huize van J. T. KLOOTSEMA, in het Collecthuis te *Scharmer*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 76, met de VASTE BEKLEMMING van 65 B., 21 R., 70 El. *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen in het *Lageland*, onder de *Harkstede*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 12—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 5 B., 58 R., 90 El. *Groen-* en *Bouwland*, *DE LANGE JAMMER* genoemd, mede aldaar, doende jaarlijks aan de Pastorij van *Harkstede* en *Scharmer* tot vaste huur *f* 16—00.

III. Eene BEHUIZING, get. no. 68, met diens EIGEN HEEM en TUIN, groot 18 R., 90 El., mede aldaar, bij het Slochterdiep, bij de Draaibrug, — alles wordende bezeten door de Weduwe GERRIT TJAARTS KLOOTSEMA en KINDEREN.

Mr. J. D. TRESLING.

, Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG, den 22sten December 1848, des voormiddags te **10** uur, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen de Wedw. GEERT BERENDS KUIPER, en ten Huize van A. R. SIETZES, Kastelein te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 156 *b*, zijnde eene neringrijke **BAKKERIJ**, met 10 B., 31 R., 10 Ellen LAND.

II. Eene BEHUIZING, get. no. 57 *a*, met derzelver eigen HEEM en TUIN, geschikt voor een' **RENTENIER**, staande in de Kom van het Dorp, thans in huur bewoond door DINA JANS MARTIN.

III. Eene BEHUIZING, get. no. 65 *a*, met derzelver eigen HEEM en TUIN, groot ongeveer 6 R., thans in huur bewoond door G. PANJER.

IV. Eene BEHUIZING, get. no. 65 *b*, met derzelver eigen HEEM en TUIN, groot ongeveer 6 R., thans in huur bewoond door TIEME H. NIJHUIS.

V. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede* en *Tuin*, groot 40 R., 80 Ellen, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 10 — 00.

VI. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede*, *Tuin* en eenig *Land*, groot ruim 1 B., doende jaarlijks op Mei tot vaste huur *f* 12 — 00.

VII. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede* en *Tuin*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 8 — 00.

VIII. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede* en *Tuin*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 8—00.

IX. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede* en *Tuin*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 6—00.

X. Den EIGENDOM van eene Behuisde *Heemstede* en *Tuin*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 4—50; alles staande en gelegen te *Siddeburen*.

XI. Den EIGENDOM van eenig Behuisd *Land*, gelegen te *Nieuwolda*, wordende bij ALBERT KAMPKER en Vrouw onder vaste Beklemming gebruikt voor eene vaste, jaarlijks op Sint Martini verschijnende, huur van *f* 7—00.

Mr. J. D. TRESLING.

, De VERKOOP van de *VASTE GOEDEREN* van REMKE FREERKS SCHIPPER, Landbouwer te *Siddeburen*, bepaald op VRIJDAG, den 5den Januarij 1849, ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN.

Mr. J. D. TRESLING.

, Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, zal, op ZATURDAG, den 23sten December aanstaande, te vijf uur des avonds, ten huize van den Kastelein G. N. ADDENS, te *Bellingwolde*, voor de Erfgenamen van HINDRIK GOSSELAAR ADDENS en ANTJE EVERTS WARNDERS, in leven Echtelieden te *Bellingwolde*, openlijk, bij verschillende perceelen, te Koop aanbieden:

Drie geschikte **HUIZEN**, met de daarbij behoorende **GRONDSTUKKEN**, zijnde *Groen-* en *Bouwland*, *Tuinen* en *Veengrond*, te zamen groot nagenoeg 13 Bunders, 03 Roeden en 70 Ellen; alles *Eigen en vrij van Schatting*; staande en gelegen te *Bellingwolde*, nabij de Plaats van den Landgebruiker A. E. ADAMS, in den zoogenoemden *Rigters-heerd*. Men stelt zich voor een paar Grondstukken bij enkele *Huissteden* te verkoopen.

, Mr. **C. E. KNIPHORST**, Notaris te *Zuidlaren*, zal, te *Eelde*, ten Huize van HILBRANTS, op **WOENSDAG**, den **27sten** December 1848, des voormiddags te 10 uur, in het openbaar verkoopen:

Eene **BEHUIZING** met **ERF** en **HOF**, staande en gelegen te *Eelde*, aan de Hoofdstraat, geschikt tot het uitoefenen van alle Bedrijven. Voorts verscheidene perceelen uitmuntend best HOOI-, WEIDE- en BOUWLAND, gedeeltelijk onder *Eelde*, gedeeltelijk onder *Haren* gelegen.

Deze Goederen behooren tot de Nalatenschappen van GERRIT LAMBERTS DUSSEL en Vrouw, beide te *Eelde* overleden.

, Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van D. HOEKSEMA en Vrouw, te *Ulrum*, op VRIJDAG, den 29sten December 1848, des namiddags te 2 uur, ten Huize van de Wedw. SLEUVER, te *Ulrum*, publiek te koop presenteren:

I. Een' zeer beklanten **ROGGEMOLEN** met daarbij staande BEHUIZING cum annexis, en de BEKLEMMING van derzelver *Erf* of *Grond*, groot 11 Roeden en 10 Ellen, doende jaarlijks tot huur *f* 8—25; en

II. De VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 32 Roeden en 60 Ellen best oud *Groenland*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 11—00. — Alles staande en gelegen te *Ulrum*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

VERKOOP VAN EEN

Tigchelwerk te Leeuwarden.

De Notaris **J. C. KUTSCH**, te *Leeuwarden*, zal, in het Logement *de Phoenix*, alhier, op Vrijdagen, den 29sten December 1848 provisioneel, en den 12den Januarij 1849 finaal, telkens des namiddags te 5 uur, verkoopen:

Een sedert onheugelijke jaren met goed succes gedreven wordende en nog in volle werking zijnde **TIGCHELWERK**, met BEHUIZING voor den Meesterknecht en STEENPLAATSEN, letter M, nos. 164 en 165, sectie G, no. 278, groot 56 Roeden, 50 Ellen, no. 279, groot 11 R., en nog 7 Roeden en 10 Ellen ongenommerd; alles staande en gelegen aan het algemeen Vaarwater het Vliet, bij en onder het beboor van *Leeuwarden*; behoorende aan de Heeren DIRKS en aan de Erven van de Heeren AENEUS en FREDERIK J. DE HAAN; den 1sten Februarij 1849 te aanvaarden.

, Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke en ten Huize van K. R. KUGSTRA en Vrouw, te *Kommerzijl*, op WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, des morgens te elf uur, publiek te verkoopen:

Eene aanzienlijke **KOOPMANS BEHUIZING**, no. 98, voorzien van ruime Vertrekken, Kelder, Pomp en Regenbak, alsmede eenen **TUIN**, staande en gelegen op eigen grond te *Kommerzijl*, onder *Niehove*.

Mr. M. DE MUINCK.

, In het midden van de maand JANUARIJ 1849, dag en plaats nader te bepalen, zal, ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen JAN DIJCK en MARIA SINNINGHE, in leven Ehelieden, onder *Noordhorn*, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek worden verkocht:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, no. 126, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT DER VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Landerijen*, groot 26 Bunders, 71 Roeden en 50 Ellen, staande en gelegen bij het voormalig Noordhorner Tolhek, onder *Noordhorn*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 225 — 00.

II. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, no. 13, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT DER VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Landerijen*, groot 32 Bunders, 71 Roeden en 90 Ellen, staande en gelegen aan den Straatweg onder *Noordhorn*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 225—00.

Mr. M. DE MUINCK.

, De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT**, te *Wildervank*, zal, namens zijne PRINCIPALEN, op WOENSDAG, de 27sten December 1848, bij de Voorloopige, en op WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, bij Definitive Veiling, telkens des namiddags te twee uur, ten Huize van de Weduwe SCHETSBERG, te *Oude Pekela*, publiek verkoopen:

Het extra-ordinair wélbezeild **SCHOONER KOFSCHIP** genaamd *WIEA GESIENA* varende onder Nederlandsche Vlag, gevoerd geweest door Kapitein **M. H. VAN EMMEN** thans liggende te *Amsterdam*, volgens Meetbrief inhoudende 100 Lasten of 189 Zeetonnen in den jare 1847 nieuw gebouwd te *Oude Pekela*, zulks met ALLE deszelfs RONDHOUTEN, STAAND en LOOPEND WAND, ANKERS, TOUWEN, ZEILEN en andere SCHEEPSBEHOEFTEN, volgens Inventaris, welke in tijds ten Huize van Verkoop en verder alom ter lezing zal liggen.

Nadere Informatiën te bekomen bij de Heeren VAN DE BEIJ & COMP., te *Amsterdam*, en E. J. ZELLING te *Exta*, Gemeente *Scheemda*.

, Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op VRIJDAG, den 5den Januarij 1849, des namiddags precies te 2 uur, ten Huize van JAN J. WEG, te *Bedum*, publiek, bij Strijkgeld, presenteren te verkoopen:

I. Eene kapitale, voor weinige jaren geheel nieuws getimmerde **BOERENBEHUIZING** en ruime **SCHUUR**, get. no. 169, met de VASTE BEKLEMMING van 34 B., 76 R., 30 E. uitmuntend *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midw. *f* 75 tot vaste huur, staande en gelegen onder de Gemeente *Bedum*.

II. De VASTE, in ALLE LINIËN VERERVENDE BE KLEMMING van 2 B., 14 R., 50 E. *Land*, aan het O dijkstermaar in het Reideland, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur *f* 13 — 00.

III. ADIDEM van 2 B., 24 R., 80 E. *Land*, aldaar, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur *f* 16 — 00.

IV. ADIDEM van 1 B., 97 R., 10 E. *Land*, aldaar, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur *f* 11—00.

V. ADIDEM van 2 B., 32 R., 10 E. *Land*, aldaar, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur *f* 13—00.

VI. Den EIGENDOM van pl. min. 4 B., 50 E. *Land* te *Westerwijtwert* gelegen, wordende bij de Wedw. JACO FOKKES LUINGE, aldaar, onder vaste Beklemming gebruikt, 's jaars op Midw. voor eene vaste huur van *f* 23-0

Alles toebehoorende aan de minderjarige Kinderen v wijlen JAN HARMS HAVERKAMP en GRIETJE ROELF HAVERKAMP, in leven Ehel., en PIETER KORNELI VAN DIJKEN, Landb. te *Bedum*; kunnende over het eer Perceel *f* 10,000 naar 4 pCt. 's jaars, onder eerste hypothe beleend blijven. De Voorwaarden van Verkoop zullen 8 d gen bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing liggen, e die met de bewijzen van aankomst tevens zijn in te zi ten Kantore van den Notaris

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

, Na bekomene Regtsautorisatie zal, in JANUAR 1849, dag en plaats nader te bepalen, ten verzoeke v de Erven der Weduwe ANDRIES K. BAKKER, publi worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING, D 40 en V 1 zijnde eene **NERINGRIJKE BA KERIJ** en **WINKEL**, met SCHUU ERF, TUIN en een Kamp LAND, gele te *Hoogezand*, Noordzijde.

II. Twee Kampen GROENLAND, over de Bonthuist brug aldaar gelegen; en III. Een Kamp GROENLAN gelegen in den Winkelhoek.

Alles in gebruik bij voornoemde Erven.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAM *Notaris.*

VERKOOPING van het **KOFSCH** ***Petronella***, groot pl. m. 70 Rog lasten, gevoerd door wijlen Kapitein J ABRAHAMS SCHURING, welke zal pl hebben te *N. Pekela*, in JANUARIJ 18 door een' bevoegden BEAMBTE, liggende Schip te *Amsterdam*, aan de Werf Sint Jo Scheepsbouwer G. BROERSE, en aldaar bezigtiging; zijnde de Inventaris bij de Weduwe SCHURI ter lezing.

UIT DE HAND TE KOO

Eene BEHUISDE BOERENPLAATS, zijnde eene strek van pl. min. 14 Bunders, met eene losse PlaatsL AN ten Oosten daarvan gelegen, mede groot om de 14 B ders, alles staande en gelegen aan de Zuidzijde van Zuidwending, onder de Gemeente *Veendam*. — Te bevra bij Dr. B. J. K. MUNTINGHE, te *Wildervank*.

Door verandering van Affair

UIT DE HAND TE KOO

om op primo MEI eerstkomende te aanvaarden:

Eene wél ter nering staande en beklante **MEUBELMAKERIJ**, benevens een groot assortement gemaakte **MEUBELEN** en een ruime voorraad van **HOUT**.

Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner A. L. MELL in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*.

TE HUUR OF TE KOO

om te aanvaarden op primo Mei 1849: Eene gr **KOEMELKERIJ**, in de Nieuwe Boteringestraat. bevragen bij J. G. GROENHUIS, aan het Boterdiep.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei 1849:

I. Eene BOEREN BEHUIZI en SCHUUR met daarbij behoore TUIN, staande en gelegen in Koningslaagte, onder *Adorp*.

II. Eene BEHUIZING en SCHUUR met TUIN, staande en gelegen buiten de Heerepoort, aan het Horensche Di zeer geschikt voor eene *KOEMELKERIJ*.

III. Een KOEPEL en TUIN, staande en gelegen b de Heerepoort, te *Groningen*. Te bevragen bij den Eige Mr. J. W. QUINTUS, te *Groningen*.

MEN VRAAGT TE HUUR

tegen den 1sten Mei: Eene **WONING** van 5 WOONKAMERS, benevens verdere Gerijfelijkheden. Ad met opgave van stand en prijs, aan het BUREAU de COURANT, onder Letter W.

UIT DE HAND TE KOO

Eene welbevaren **KOF-TJALK**, geno **GEERTRUIDA HINDRIKA**, met al zelfs OPGOEDEREN, groot 68 Tonnen, lig de in de Zuiderhaven te *Groningen*. Nader te bevragen bij den Eigenaar E. R. ZOUTM aan het Oosterdiep, te *Veendam*.

De ondergeteekende vraagt een' **OND MEESTER** van den TWEEDEN RA De verdienste is ten minste HONDERD G DEN jaarlijks, benevens KOST en IN NING. Die in staat is, ONDERWIJS in de *ZEEVAA KUNDE* te kunnen geven, zal in de eerste plaats in merking komen. Men adressere zich, zoo spoedig moge met vrachtvrije Brieven of in persoon, bij

J. T. BOERHUIS,

Onderwijzer in de Hoofdschool te *Sm*

Te Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdru

EERSTE BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 19den December 1848, *no.* 101.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

PARIJS, 12 December.

Stemming der Nationale Vergadering.

De Nationale Vergadering heeft afzonderlijk gestemd; zie hier het resultaat:

Cavaignac	642.	*Changarnier*	8.
Ledru-Rollin	137.	*Considérant*	1.
Raspail	45.	*Bugeaud*	1.
Bonaparte	47.	*Bédeau*	1.
Lamartine	30.	*Abd-el-Kader*	1.

Dit laatste biljet was van den heer *Larochejacquelin* [die noch *Cavaignac*, noch *Napoleon* wilde hebben].

— De verkiezingen hebben tot dus ver, naar men verneemt, tot geene ongeregeldheden, zoo als men vreesde, aanleiding gegeven. Overal is men geregeld en met kalmte te werk gegaan, en men heeft reden om te hopen, dat men bij deze gewigtige gebeurtenis geene noodlottige voorvallen te betreuren zal hebben.

Parijs is echter wederom het tooneel van eenige oploopen geweest. Gisteren avond was het zelfs eenigzins onstuimiger, dan den vorigen avond. Op verscheidene plaatsen zag men eenige onrustige groepen, vooral bij de poort St. Martin. De benden, die tot laat in den nacht de stad doorkruisten, bestonden grootendeels uit anti-Cavaignacquisten en anti-mobilen. Evenwel deze benden, hoe luidruchtig zij ook waren, schijnen geene ongeregeldheden van belang bedreven te hebben. Bij de barrière du Trône heeft eene botsing plaats gehad tusschen de soldaten van de linietroepen en die van de mobile garde. Opmerkelijk was het, dat de Cavaignacquisten werden aangetast onder den kreet van *leve de Keizer!* Al deze voorvallen, welke wel is waar de rust niet van belang gestoord hebben, toonen evenwel de groote spanning aan, waarin de hoofdstad verkeert.

— Voor de regtbank van koophandel te Parijs is eene klagt ingediend tegen *Lodewijk Philips*, wegens eene door hem geweigerde traite. Die klagt had dit opschrift: Mijnheer *Lodewijk Philips*, graaf van Neuilly, wonende op het kasteel Claremont in Engeland, enz. — De behandeling der zaak werd 8 dagen uitgesteld.

Van den 13den. Louis Napoleon zal waarschijnlijk van de *zeven millioen* stemmen *vier millioen* verkrijgen. Ziedaar een resultaat van het algemeene stemregt, dat den prins niet te voorspellen was, zelfs niet door zijne ijverigste vrienden.

Napoleon ontving zooveel stemmen niet, toen hij geproclameerd werd tot Keizer.

Het is dus thans zoo goed als uitgemaakt, dat *Lodewijk Bonaparte* tot president zal gekozen worden, en, wat meer is, met eene overgroote meerderheid, hetwelk vooral van belang is voor de toekomst, daar deze uitslag aldus voor het behoud der rust gunstiger zal wezen, dan wanneer de verkiezing minder stellig was, of wanneer de Nationale Vergadering in de noodzakelijkheid gebragt ware, eene keuze te doen. Een ander heugelijk verschijnsel is, dat de verkiezing zoo ordelijk afgeloopen is. Men heeft thans berigten uit verscheidene, zoo niet uit alle departementen. Nergens is de rust bedreigd, nergens de minste schijn van onlusten geweest. Men kan zich niet genoeg geluk wenschen met dezen afloop, daar men zoo groote vrees gekoesterd had, en niet zonder grond, wegens de gisting der gemoederen omtrent deze gewigtige gebeurtenis.

L. Napoleon wordt van alle zijden gewaarschuwd, om toch vooral niet toe te geven aan de inblazingen van hen, die hem aansporen, *om de vaan van het Keizerrijk te ontrollen.* — Men spreekt van eene openlijke demonstratie te zijner eere, van de zijde der menigte, op den dag, waarop hij tot voorzitter zal worden geproclameerd. De omstandigheid, dat de heer *Thiers* den aanstaanden voorzitter steeds met raad en daad ter zijde zal blijven staan, strekt velen ten waarborg, dat door *L. Napoleon* geene onbezonnene stappen zullen worden gedaan.

Meer en meer blijkt echter, dat de heer *Thiers* zelf *geen* deel zal nemen aan het ministerie onder *L. Napoleon*. De heer *Odillon Barrot* wordt steeds genoemd als den staatsman, die zich met het departement van justitie zal belasten en tevens de waardigheid van voorzitter in den ministerraad zal bekleeden. De heer *Fould* zou minister van financiën worden; de heer *de Malleville* minister van binnenlandsche zaken. Voorts worden als leden van het aanstaande ministerie genoemd de heeren *de Falloux*, *Tourret*, *Bineau*, enz. Het departement van oorlog zou worden aangeboden aan den generaal *Rulhières* of aan den generaal *Oudinot*; dat van marine aan den admiraal *Dupetit Thouars*. Als aanstaanden minister van buitenlandsche zaken wordt gedoodverwd de heer *Drouin de Lhuys*.

[Volgens een nader berigt, zoude het ministerie bestaan uit de volgende heeren:

Odillon-Barrot, raads-president en minister van justitie; — *Drouin de Lhuys*, buitenlandsche zaken; — *Passy*, financiën; — *Léon Faucher*, openbare werken; — *de Tracy*, handel; — *de Malleville*, binnenl. zaken; — *Desèze*, of *de Falloux*, openbaar onderwijs; — *Oudinot*, of *Rulhières*, oorlog; — *Dupetit-Thouars*, of *Jules de Lasteyrie*, marine. — Ook dit is een Kabinet van gematigde liberalen, mannen van kennis en ondervinding, die met den 24sten Februarij niets hebben uit te staan, en later de Republiek aannemende, die bestreden in hare uitspattingen.]

De rust is gisteren en heden in deze hoofdstad ongestoord gebleven. De overheid heeft nergens buitengewone maatregelen behoeven te nemen, om de menigte in toom te houden. De prefekt van policie heeft allerwegen de wet, waarbij de zamenscholingen zijn verboden, nogmaals doen afkondigen. Men spreekt ernstig van het sluiten der clubs op last der policie. Van meer dan ééne zijde wordt verzekerd, dat de nationale garde daartoe uit eigene beweging zal overgaan, ingeval de Regering mogt dralen met het verordenen van daartoe strekkende maatregelen.

— Volgens een gerucht, zou de eerste handeling van *Louis Napoleon*, als president, zijn: de verheffing van *Cavaignac* tot maarschalk van Frankrijk.

— Volgens een Fransch schrijver, zou de heer *Thiers*, op de vraag: „waarom hij en *Molé* en *Bugeaud* en *Montalembert* de kandidatuur van *Louis Napoleon* zoo ijverig ondersteunden — zeker hoogdravend genoeg — hebben geantwoord: „Wij behoeven een' *naam!*" „Een' volksnaam, verheven en groot genoeg om den gapenden afgrond te vullen;
„Elk ander geluid verdoovend, en sterk genoeg
„Om eene nieuwe wereld te dragen. Een' naam,
„Wiens gewigt alleen, als het volk dien opheft,
„De onzekere balans tot zijn voordeel doet overslaan.
„Een' naam, die de geheele Geschiedenis beheerscht.
„En uitmaakt de glorie van 't verleden, de verwachting der toekomst."

Hoe het zij, na eene moeijelijke en smartelijke zwangerschap van ongeveer negen maanden, bragt alzoo de Republiek zijn' eersten President ter wereld. God geve, dat men op den *negenden* dag aan elken belangstellenden vrager kan antwoorden: „*moeder en kind zijn, naar omstandigheden, zeer welvarende.*"

— Gisteren is de club der omwenteling, welke hare zittingen in de zaal Montesquieu houdt, op bevel van den prefect van policie gesloten.

De redacteur van den *Représentant du Peuple* is gisteren voor het hof van assies gedaagd, beschuldigd van de burgers tot haat tegen elkander opgestookt te hebben. Hij is veroordeeld tot 8 maanden gevangenis en 2000 frs. boete. Ook de heer *Barnabé Chauvelot* heeft teregt gestaan als beschuldigd van het regt van den eigendom aangerand te hebben. Ook deze is tot 8 maanden gevangenis en 2000 frs. boete veroordeeld, en de heer *Duchêne*, redacteur van de *Peuple*, op soortgelijke beschuldiging tot 8 maanden gevangenis en 3000 frs. boete.

Van den 14den. Volgens eene lijst, niet door partijzucht opgesteld, zou *Louis Napoleon* op dit oogenblik 2,400,000, en *Cavaignac* 550,000 stemmen hebben.

Cavaignac is het meeste getroffen door de stemming van het leger, dat hem bijna geheel vergat.

— Het *Journal des Débats* gelooft, dat de President der Republiek op 18den of 19den dezer officiëel zal worden geproclameerd.

Gisteren heeft de overheid de lijst der stemming opgemaakt voor Parijs. Daaruit blijkt, dat *L. Napoleon* in de hoofdstad 194,484 stemmen heeft verkregen; de generaal *Cavaignac* 95,567, en *Ledru Rollin* en *Raspail* te zamen ter naauwernood 42,300 stemmen. Hier ter stede, waar de Republiek uit den aard der zaak hare grootste voorstanders telt, heeft *L. Napoleon* alzoo veel meer stemmen bekomen, dan alle zijne staatkundige tegenstanders te zamen.

Het is thans uitgemaakt zeker, dat *L. Napoleon* de meerderheid zal erlangen en dat aan de Nationale Vergadering geen andere pligt te vervullen zal overig blijven, dan dien kandidaat tot Voorzitter te proclameren.

De invloed der verkiezing is te Parijs zeer merkbaar. Allerwegen bespeurt men levendigheid en vreugde. Heden heeft men meer goedgekleede vrouwen, meer prachtige rijtuigen op de openbare straat gezien, dan in de laatste acht maanden. Het schijnt, als of hier ter stede iedereen van eene drukkende bekommering is verlost. Men voorspelt zich weder de vorige dagen van voorspoed en rijkdom. Het algemeen vleit zich, dat handel en nijverheid zullen herleven, en dat het krediet hersteld zal worden. Zelfs de zoo talrijke arbeidende klasse is wel te moede en schijnt zich overtuigd te houden, dat de verheffing van *L. Napoleon* voor haar gunstige gevolgen zal hebben en zij zelfs gedurende het aanstaande wintergetijde volop werk zal hebben.

Op de boulevards ziet men heden de kramen der rondventers en verkoopsters van de bekende Napoleontische dagbladen, *la Presse* en *l'Evènement*, met laurierbladeren versierd.

— De tegenwoordige president van den raad verdraagt zijne nederlaag met eene waardigheid en met eenen moed, die door een' ieder' erkend wordt. In een bijzonder gesprek zeide hij gisteren met een' glimlach, waarin niet de minste bitterheid doorstraalde: „Het is niet mogelijk, eene volkomener nederlaag te lijden dan ik; maar men moet zich voor het algemeen gevoelen van het land ter neder buigen."

De heer *Lamartine* schijnt de beslissing van Frankrijk niet even goed te kunnen verdragen. De heer *Bonaparte* heeft hem op de lijst van het vice-presidentschap gesteld, maar behalve hem ook nog de heeren *Molé*, *Dupont* (de l'Eure) en *Garnier Pagès*.

— De heer *de Rayneval*, gezantschaps-secretaris te Rome, is hier ter stede aangekomen, overbrengende depêches van den Franschen gezant, alsmede een' eigenhandigen brief van den Paus aan den generaal *Cavaignac*.

— Bij wijze van gerucht wordt in de laatste te Toulon aangebragte berigten gewag gemaakt van eene volksbeweging te Rome ter gunste van den Paus, waarbij de meerderheid zelfs den kreet van: „*leve Pius IX!*" zou hebben aangeheven. Iets zekers wordt te dien aanzien echter niet medegedeeld.

Van den 15den. Bij elken dag wordt het verschil van het getal stemmen, 't welk generaal *Cavaignac* verkrijgt, met dat van *Louis Napoleon* grooter. Gisteren was het bijna 2 millioenen, heden is het reeds nagenoeg 3 millioenen.

Louis Napoleon heeft 3,485,476
Generaal *Cavaignac* 892,075

stemmen, ten minste voor zoo verre de opneming der stemmen bekend is. Van de zuidelijke departementen toch weet men nog weinig.

— De overwinning door *Lodewijk Bonaparte* behaald, gaat alzoo alle verwachting te boven. Slechts twee departementen (*le Seine* en *le Nord*) hebben een vrij groot getal stemmen aan den generaal *Cavaignac* geschonken, maar in geen enkel heeft hij de meerderheid behaald; in sommige is het getal stemmen voor hem slechts zeer gering.

Overigens blijft alom de rust heerschen en uit de departementen ontvangt men de meest geruststellende berigten ten dien aanzien. Thans begint alle vrees voor ongeregeldheden te verdwijnen. De stem aangaande den nieuwen president, — want als zoodanig kan men *Lodewijk Bonaparte* reeds beschouwen, — heeft ook eene gunstige verandering ondergaan; men geeft hoog op van zijne voortreffelijke eigenschappen, en zij, die in den laatsten tijd met hem omgegaan hebben, met name de heer *Molé* en de maarschalk *Bugeaud*, getuigen, dat hij werkelijk een edel karakter en wezenlijke verdiensten bezit. — Hij zal nu de gelegenheid hebben bewijzen hiervan te geven, daar hij zijne tot dus ver aangenomene lijdelijke en stille rol zal moeten afleggen. Men houdt zich nog steeds bezig met de vraag, welke personen nu aan het bewind zullen komen, maar hetgeen wij boven zeiden, dat de verschillende combinatiën, die ter sprake gebragt worden, genoegzaam aanduiden, dat er nog niets met zekerheid bekend is, dat is ook nog heden het geval. Men verzekert dan ook, dat de ministeriële lijst, welke wij reeds als de meest waarschijnlijke hebben medegedeeld, vermoedelijk nog aanzienlijke wijziging zal ondergaan.

De toestand van Parijs blijft voortreffelijk. Het vertrouwen schijnt terug te keeren en de moeijelijkheden schijnen als door een' tooverslag uit den weg geruimd te zijn. Het is te hopen, dat deze stemming moge blijven stand houden.

— Al de bladen melden, dat de heer *Lodewijk Napoleon Bonaparte* en al de leden van het geslacht *Bonaparte*, om alle demonstratiën te voorkomen, besloten hebben, dat geen van hen zich heden naar het gebouw der invaliden zal begeven, om het jaarfeest van het overbrengen van het stoffelijk overschot des Keizers derwaarts te vieren.

— Het gerucht van bloedige gebeurtenissen te Rome heeft zich niet bevestigd. Volgens de jongste berigten, die heden ontvangen zijn, is de stad nog altijd rustig en het Romeinsche ministerie op zijne hoede.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 December.

In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van heden werd beraadslaagd over eenige ingekomene verzoekschriften, en daaronder over dat van zekeren *van Bellinghe* uit Brugge, waarin deze zich beklaagt over een hem door de justitie te dier stede aangedaan ongelijk. — De genoemde persoon, welke zich, terwijl zijn verzoekschrift werd behandeld, op de openbare tribune bevond, heeft zich in de beraadslaging gemengd, de vergadering toegesproken en een groot aantal afdrukken van een dagblad, waarin van zijne zaak gewag was gemaakt, naar beneden geworpen. — De voorzitter heeft den genoemden *van Bellinghe* onverwijld ter deure doen uitzetten.

— De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft elf dagen gesproken over eene vermindering van het budget der buitenlandsche zaken, ten bedrage van 36,000 francs.

Ieder dag kost de Wetgevende Magt aan de schatkist 2,000 francs: — alzoo hebben de discussiën, om 36,000 francs te bezuinigen, 22,000 francs gekost!

— De *Emancipation* verzekert, dat de graaf *Reventlow*, die dezer dagen in België aangekomen en door den Koning van Denemarken met eene gewigtige zending belast is, aan den Koning van België de bemiddeling in het geschil tusschen Duitschland en Denemarken zoude komen aanbieden. Dit blad voegt er zelfs bij, dat de Koning dit eervol aanbod aangenomen heeft.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 15 December.

De Tweede Kamer der Staten Generaal zal morgen eene zitting houden. Daarin zal waarschijnlijk verslag worden gedaan over een of meer ontwerpen, die in het begin dezer week zijn aangeboden. Men verwacht in het begin der volgende week de beraadslagingen over die ontwerpen.

— Men verneemt, dat men zich thans aan de ministeriën bezig houdt met het zamenstellen van verschillende voordragten van wet, die strekken moeten tot invoering van onderscheidene bepalingen der grondwet, alsmede om bereids gevolg te geven aan eenige der ontwerpen tot bezuiniging, welke vervat zijn in het onlangs aan den Koning aangeboden rapport. Het is alzoo te voorzien, dat vele dier ontwerpen spoedig na de opening der nieuwe Kamers, welke men in Januarij aanstaande te gemoet ziet, aan haar zullen worden ingediend.

Van den 16den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden heeft de heer *Wichers* berigt ingezonden, dat hij, ten gevolge van dringende omstandigheden, verhinderd wordt de vergadering bij te wonen. — Aangenomen voor kennisgeving.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen tot rapporteurs voor de negen wets-ontwerpen, betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen, en voor dat wegens het algemeen burgerlijk pensioenfonds, gekozen zijn de heeren: *Uitwerf Sterling*, *Smit*, *Hiddema Jongsma*, *Nederburgh* en *Cost Jordens*.

Reeds is de commissie van rapporteurs gereed om hare algemeene verslagen over die ontwerpen uit te brengen. — Wordt besloten de beraadslagingen over die ontwerpen te houden op aanstaanden Maandag, des ochtends te 11 uur.

De commissie, belast met het onderzoek van het verslag der algemeene Rekenkamer over 1847, heeft bij monde van den heer *van Beeck Vollenhoven*, verslag gedaan. Dat rapport zal worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl de commissie wordt bedankt voor de door haar volbragte taak.

De commissie, belast met het onderzoek van de rekening van ontvangsten en uitgaven van het algemeen burgerlijk pensioenfonds over de tweede helft van den jare 1846 doet bij monde van den heer *Verwey-Mejan* verslag. — Gelijk besluit.

Eindelijk doet de commissie, belast met het onderzoek der rekening van het fonds voor den Maastrichtschen stedelijken verslag bij monde van den heer *Storm*. — Gelijk besluit.

Waarna de vergadering wordt gescheiden.

AMSTERDAM, 16 December.

Men verneemt, dat dezer dagen door den minister van eeredienst eene aanschrijving is gedaan aan onderscheidene Israelietische hoofd-synagogen, waarbij haar de vrijheid wordt toegestaan om, ter vervulling van de bestaande rabbinale vacaturen, ook buitenlandsche rabbijnen te kiezen.

ROTTERDAM, 14 December.

Gisteren had alhier werkelijk een dier zeldzame romantische voorvallen plaats, welke, dikwerf zoo schoon beschreven, niet geacht worden te hebben bestaan. *Dirk S.*, achter het Klooster, had liefdebetrekkingen met een meisje en was sedert geruimen tijd van deze verwijderd. Nu op zijn uiterste liggende, wilde hij dit alles herstellen; op verzoek begaven zich de ambtenaar van den burgerlijken stand en de leeraar naar de nederige woning en het paar werd wettig en kerkelijk getrouwd, waarna de man onmiddellijk overleed.

— Men verneemt, dat op 's rijks stoomboot *Bromo* den 16den dezer de vlag zal worden geheschen en in dienst gesteld, om ten spoedigste naar O. I. te vertrekken.

UTRECHT, 15 December.

Naar men verneemt — zegt de *Nederlander* — heeft de hoogl. *Roijaards* gisteren avond, in het Leesmuseum alhier, eene redevoering gehouden: „Over het historisch karakter der drie Nederlandsche Universiteiten," waarin werd aangetoond, hoe zij in de hooge oudheid uit den eigenlijken volksgeest ontsproten, door den volksgeest gevoed en ondersteund zijn, en hoe derhalve ook de volksgeest de opheffing of *vernietiging* — om het woord der ministers te gebruiken — dier instellingen, onmogelijk maakt. Wij gelooven met hem, dat de vraag: of de Akademiën, of eene, of twee van dezelven, zullen opgeheven worden, welke ook de drang der tijden zijn moge, niet beantwoord kan worden, zoo als de vraag omtrent eene Staatsinstelling, die met veranderde vormen staat of valt.

Als de akademiën eenen historischen grond hebben, zoo als niet te betwijfelen valt, dan zijn zij te zeker gevestigd, om zoo op eens met ééne pennestreek te worden vernietigd. De ministers kunnen de opheffing van niet ééne onzer drie instellingen ernstig meenen; zij brengen die welligt maar ter sprake, opdat de natie doe blijken, of zij zich die instellingen aantrekt, en dat zal zij, dat zullen die der voorstanders en der zonen van de *Alma Mater* te Leiden, te Utrecht en te Groningen doen, die den boom aan zijne vruchten hebben leeren kennen, of die zelve die vruchten geplukt, en zich in zijne schaduw gekoesterd hebben. Voorzeker, de redenaars op het spreekgestoelte en de leeraren op den kansel, zij houden met regt de onmogelijkheid van eene opheffing vol, die van teruggang en van barbaarschheid zou getuigen, op een' tijd, dat een ieder den mond vol heeft van vooruitgang en van algemeene verspreiding van verlichting en beschaving. Mogen maar onze Universiteiten zich zelve niet ongetrouw worden, dan zal de natie en haar achtbaar hoofd ze blijven handhaven!

ASSEN, 14 December.

„In 1844 — zegt de *Drentsche Courant* — vroeg de Vereeniging voor Overijssel's Welvaart concessie tot uitvoering van eenige werken aan 't Zwolsche Diep. Het was eene zaak ook voor Drenthe van groot belang, daar het geen' anderen uitweg naar zee heeft, dan dat diep; de Staten van Drenthe vroegen daarom van de Hooge Regering, naar geest en letter der Grondwet, met 't ontwerp dier werken bekend gemaakt en daarop gehoord te worden: dit werd van Regeringswege herhaaldelijk toegezegd, doch het geschiedde niet. Later nam de Regering in dit opzigt een minder stuitend en meer grondwettig gedrag aan; maar toen was de concessie reeds lang verleend en in werking.

„De Regering vergunde eene zoodanige bekribbing van 't Zwolsche Diep, die 't vaarwater hier en daar afsnijdt en overal grootelijks verengt, tot groot nadeel der scheepvaart en der waterlozing. Zoo stond de Regering een deel af van een publiek vaarwater, dat is van een gemeenschappelijk goed der ingezetenen, dat noch geheel noch gedeeltelijk mogt worden vervreemd.

„Tevens werd aan de Overijsselsche Vereeniging de bodem der monding van 't Zwolsche Diep en het aldaar aan te winnen land in eigendom afgestaan. De Regering beschikte dus eigenmagtig over een deel van 't staatsvermogen; zij schonk staatsdomein weg, terwijl zij niet eens bevoegd was, om staatsdomein te verkoopen.

„Onlangs verkreeg de Overijsselsche Vereeniging verlof tot tolheffing op 't Zwolsche Diep. Terwijl het zeer de vraag is, of de Regering wel, zonder wet, tol van een bestaand publiek vaarwater, dat is inderdaad eene belasting op 't vervoer, mogt gaan heffen, magtigde zij daartoe partikulieren en schonk hun de van een lands vaarwater te trekken inkomsten.

„Tevens bekrachtigde de Regering een toltarief, hetwelk den zwaarsten last juist legt op hen, die door de verandering van 't vaarwater vooralsnog alleen nadeel ondervinden.

„Eindelijk zijn de Koninklijke besluiten, waarbij de concessie verleend en het toltarief bekrachtigd zijn, gebrekkig in den vorm, als zijnde niet aan den Raad van State voorgelegd, althans niet in 't Staatsblad geplaatst.

„Dit zijn geene grieven, waarin berust mag worden. Zijn het, ondanks de protesten onzer Staten, deels reeds gedane zaken, nog is herstel mogelijk. Of zouden wij — zegt de *Drentsche Courant* — van de „nieuwe orde van zaken" te veel verwachten, als wij een nieuw onderzoek en behandeling dezer aangelegenheid hopen?

„Met den 1sten Januarij e.k. zou de tolheffing reeds aanvangen. Daarom verheugt het ons — zoo eindigt de *Drentsche Courant* — de verschijning te kunnen aankondigen van een geschrift: *de Tolquestie van 't Zwolsche Diep toegelicht, regtskundig onderzoek door mr. L. Oldenhuis Gratama*, waarin de zaak in 't ware licht gesteld wordt. Daarom ook wenschen wij op deze aangelegenheid, die niet bloot van plaatselijk, maar om de daarbij betrokken beginselen van vaderlandsch belang is, de algemeene aandacht te vestigen."

GRONINGEN, 18 December.

De Oudheidkundige Verzameling onzer Hoogeschool, waartoe in het vorige jaar de grond is gelegd door een geschenk van de heeren Curatoren mr. H. O. FEITH en J. W. C. baron VAN ITTERSUM, en welke provisioneel, totdat daartoe in het nieuwe akademische gebouw een afzonderlijk lokaal zal zijn ingerigt, bewaard wordt in het Museum van Natuurlijke Historie, is in de vorige week op nieuw verrijkt door een geschenk van 33 onderscheidene Nommers, bevattende te zamen omstreeks 100 voorwerpen, aan de Hoogeschool gezonden door den heer mr. P. A. BRUGMANS, lid der Eerste Kamer van de Staten Generaal, wonende te Amsterdam, een' voormaligen kweekeling onzer Hoogeschool, zoon van wijlen den beroemden Groninger Hoogleeraar ANTONIUS BRUGMANS.

— Wij vernemen, dat de heer J. F. ZIJLKER, gekozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal door de distrikten Appingedam en Winschoten beide, de benoeming heeft aangenomen voor laatstgenoemd distrikt, zoodat in het distrikt Appingedam nogmaals eene nieuwe verkiezing van een lid der Tweede Kamer zal plaats hebben.

— Heden morgen zijn van hier naar Amsterdam vertrokken een detachement van het depôt-bataljon van het 8ste regement infanterie, ter versterking van de veldbataljons van dat korps.

— Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw de heer J. D. VAN HERWERDEN, laatst resident van Madioen, thans met verlof hier te lande en hier ter stede gevestigd.

— Men berigt ons het volgende uit de gemeente

HOOGEZAND, 17 December.

Toen op den 11den December jl. bij gelegenheid van de herstemming over twee kandidaten voor de Eerste Kamer

der Staten Generaal de kiezers van het onderkiesdistrikt gemeente Hoogezand zich naar het Gemeentehuis aldaar begaven, om hunne stemmen uit te brengen, werd hun door de deur geplaatste veldwachters te kennen gegeven, dat om in het Gemeentehuis toegelaten te worden, een merkaartje moesten hebben, hetwelk hun ten zelfden tijd werd aangeboden.

Op de aanmerking van de stembevoegden, dat het nemen van kommerkaartjes, hoogstens zooolt, zoude kunnen te pas komen bij het binnengaan van het locaal, waar de stemming moest plaats hebben, maar dat zij die wel niet noodig hadden, om in het Gemeentehuis, tevens koffijhuis, toegelaten te worden, werd hen geantwoord, dat zoodanig de orders waren van den Burgemeester, — dat men hun zulks niet kwalijk moest nemen, — maar dat zij hen zonder kaartje niet zouden toelaten, hetwelk zij bewezen door de kiezers terug te dringen en buiten de deur te zetten. — Verontwaardigd over zulk eene willekeurige handelwijze, die huns inziens door niets hoegenaamd gewettigd werd, hebben gezegde kiezers, wilden zij hunne stem uitbrengen, er toe moeten besluiten, om zoodanig kaartje te nemen, doch hebben zij tevens gemeend, zich over het voorgevallene te moeten beklagen en zich te moeten adresseren aan de bevoegde autoriteiten, zoo als zij dan ook onmiddellijk gedaan hebben. Het is echter aan den goeden geest der kiesgeregtigden te danken, dat er geene wanordelijkheden hebben plaats gehad. Ten einde alle verkeerde uitleggingen te voorkomen, heeft men gemeend het bovenstaande ter kennis van het publiek te moeten brengen.

Gevaar van het gebruik van met Rattenkruid behandeld vee.

Tot waarschuwing tegen het gebruik van rattenkruidmiddelen bij het vee deelt dr. A. NUMAN, hoogleeraar en directeur aan 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht, in de *Geneesk. Ct.* van den 3den en 10den dezer het volgende mede:

De hoogleeraar HERTWIG, aan de veeartsenijschool te Berlijn, heeft onlangs, door proeven op honden, paarden en konijnen, bevonden: 1) dat rattenkruid (arsenikzuur) onbetwistbaar in alle dierlijke weefsels overgaat; — 2) dat deze overgang in het bloed en in de af- en uitgescheidene stoffen soms zeer spoedig geschiedt, zelfs reeds binnen 8 uren; — 3) dat rattenkruid nog lang na het ingeven in het ligchaam aanwezig blijft, en eerst langzaam wordt uitgescheiden; bij eenige voorwerpen toonde de melk, na het ingeven van 5 greinen arsenicum, na 5 dagen hetzelve nog te bevatten, en in één geval deed zich het metaal zelfs 21 dagen na het laatste ingeven nog kennen.

Als eind-resultaten meent HERTWIG uit de genomene proeven te mogen aannemen: 1) dat door de geneeskundige behandeling van tot slagting bestemde dieren met groote, ja zelfs met matige giften van arsenicum, het vleesch en de melk vergiftigd worden; — 2) dat deze vergiftiging spoedig na de aanwending van het arsenicum begint en zich tot een' nog niet uitgemaakten tijd, dien men echter zeker op 3 weken mag stellen, uitstrekt; — 3) dat door het nuttigen van zoodanig vergiftigd vleesch en der melk bij den mensch waarschijnlijk hevige toevallen en zelfs vergiftigingen kunnen worden voortgebragt.

Een paar der tegenwoordige en aanstaande Verwikkelingen in Europa.

„De Paus heeft den wereldschen schepter weggeworpen: het volk heeft dien opgeraapt, en zal ze weten te gebruiken," zegt een Italiaansch dagblad. — Ja 't volk heeft dien opgeraapt, doch wil de souvereiniteit van het hoofd der R.-C. Kerk nog erkennen, wanneer deszelfs bevelen niet, zoo als zijn laatste protest, door geen' minister mede geteekend en in een vreemd land uitgevaardigd worden. De kamer van afgevaardigden heeft zich dan ook niet aan het protest, door den Paus uitgevaardigd, willen storen, en het begint er naar te gelijken, dat de Pauselijke staat in eene republiek verandert.

Te gelijk met de verwikkelingen in Italië, komt NAPOLEON II aan het Fransche bewind. Volgt hij zijn' voorzaat, dan zien wij spoedig de regtgebroekte legers in Italië, doch niet om het democratische bestuur van Rome omverre te werpen, maar om het te ondersch[r]agen.

Het zal dan weder een strijd tegen Oostenrijk worden, welk land reeds in Hongarije, Zevenbergen en Lombardije en bovendien in zijne eigene hoofdstad genoeg te doen heeft, om nog een' strijd met eene vreemde mogendheid vol te houden. — Doch de Keizer rekent op Rusland.

Beschouwingen

van het Journal des Débats bij de verkiezing des Presidents.

„Van alle tijden her hebben de volkeren hunne gewigtigste handelingen geheiligd door de inroeping van eene hoogere magt; de Fransche republiek koos tot schutsgod .... het toeval. De teerling is geworpen; dit woord is in ieders mond en het denkbeeld in aller hart. 't Is gedaan; geene menschelijke stem kan er iets meer aan doen, geene menschelijke hand het stembriefje terug nemen, dat in de urn gevallen is. Frankrijk speelt, en wil spelen; geblinddoekt trekt het zijn lot. God behoede en besture deszelfs hand; want Hij alleen kan weten, wat zij uit het duister zal te voorschijn brengen.

„Maar wij kunnen niet nalaten voor ons land te sidderen, wanneer wij zien, aan welke beroeringen en angsten deze verschrikkelijke beproeving het overlevert. Te zijn of niet te zijn, dat is de vraag; en in dezen oogenblik herhaalt een geheel volk deze ontmoedigende uitdrukking. Frankrijk, van het spoor gebragt zijnde en zijnen weg zoekende, strekt zijne regterhand uit naar de fortuin en wil, dat deze er de toekomst in leze. Dag aan dag, uur aan uur zullen wij het gedurende verscheidene weken alle aandoeningen des spelers zien ondervinden.

„Bij zulk een schouwspel vragen wij, of onze maatschappij, ingerigt zoo als thans, in staat is, om iedere vier jaren zulk eene intermitterende koorts te doorstaan; of zij, reeds uitgeput door zoo vele revolutiën, periodiek zulke aanvallen kan doorstaan, zonder er de krachten en het leven bij te verliezen. Dat houdt onze hand tegen. De adem der omwentelingen heeft in ballingschap gezonden dat, wat het voorwerp van onze hoop en ons geloof was. De namen, die onze symbolen waren, kunnen zelfs niet geschreven worden op de geheime stembriefjes, die, een voor een in de urn vallende als de zandkorreltjes door den zandlooper, de dagen en uren van het bestaan onzes vaderlands schijnen te tellen. Wat zouden wij thans doen in dit spel van kracht en toeval?

„Maar door ons van inmenging te onthouden, scheiden wij ons lot niet af van dat onzes lands. De zee staat hol, de winden brengen de golven in beroering; maar niet van den veiligen oever aanschouwen wij den smartelijken kamp der schipbreukelingen. Ook wij zijn op het door stormen voortgezweepte schip; zijne gevaren en angsten en verwachtingen zijn de onze; al reikte men ons van den oever de reddende hand toe, zouden wij toch nog liever met hetzelve worstelen en vergaan. Maar waar is de haven? waar de stuurman? waar is de leidstar, die ons in deze tastbare duisternissen ten gids moet strekken? Wij zien hen niet.

„De getalsterkte — en deze doet thans uitspraak — bepaalt zich tot éénen naam. Wij hadden hem ook kunnen kiezen, en zouden daardoor vermoedelijk vele verwijten en onaangenaamheden ontgaan zijn. Maar wij hebben het niet gedaan en zullen het niet doen. Door dien naam op een stembriefje te schrijven zouden wij, uithoofde der beteekenis, die men daaraan hecht, juist het tegenovergestelde gezegd hebben van hetgeen ons denkbeeld was. Wij spreken slechts voor ons; de Hemel verhoede, dat wij de gedachten van iemand anders zouden willen uitdrukken; het voegt ons niet, den drempel van het geweten te overschrijden. Wij willen alleen zeggen, dat wij onze stem aan den bevoegden kandidaat niet hadden kunnen geven, zonder jegens ons zelven een bedrog te plegen."

Statistiek van Weenen, zoo als die stad op dit oogenblik is.

In de bevolking dezer stad heeft het proletariaat, of de klasse van inwoners, die niets bezitten, op eene schrikbarende wijze toegenomen, en het grootste gedeelte daarvan bestaat uit dieven, zwendelaars en vagebonden, die den avond en niet zelden ook den nacht in de kroeg doorbrengen. Het aantal van personen, die in den hoogsten graad onzedelijk verdienen genoemd te worden kan men zonder overdrijving op 150,000 begrooten. Buitendien worden meer dan 6000 jongens en meisjes tot de verachtelijkste ondeugden en misdaden afgerigt. Met weinige woorden kan men deze ontmoedigende statistiek van Weenen aldus zamenstellen: De geheele bevolking bedraagt 350,000 inwoners in 8500 huizen. Van dezen worden 5000 door de gemeenten onderhouden; 15,000 bestaan van het bedelen; 1000 leven van diefstal of andere misdaden; meer dan 2000 maken van valsch spelen hunne kostwinning; 20,000 leven van hun dagloon van heden of van morgen; een gelijk aantal wordt bij de openbare werken gebezigd; 6000 bevinden zich in arrest of in het spinhuis; 1000 hebben in het geheel geen bestaan en 15,000 is de geringste begrooting van al de te Weenen aanwezige zwendelaars. Meer dan 10,000 werden gedurende dit jaar als dronkaards door de policie in hechtenis genomen, en van niet minder dan 50,000 bleek het, dat zij aan sterken drank verslaafd waren, of hierin een troost zoeken voor hunne zorgen en kommer. Op eene waardige wijze sluiten zich aan dezen meer dan 8000 werklieden aan, die niets te verdienen hebben en nog 10,000 werklieden; die 's morgens niet weten, hoe zij 's middags aan eten zullen komen. Openbare of bijzondere inrigtingen tot het te keer gaan of verminderen van het proletariaat bestaan er nog niet.

Het nieuwe land van Belofte.

Een berigt uit LONDEN, van den 13den December, deelt het volgende mede:

„Te Mazatlan is een schip van San Francisco aangekomen, waarmede de meest fabelachtige berigten zijn aangebragt betreffende de zoogenaamde *goudstreek* in Californië; er zou namelijk eene hoeveelheid goud ter waarde van $ 60,000 à $ 100,000 *dagelijks* (!) gegraven worden. Over het algemeen rekende men, dat een man een ons goud daags vond; het is van ongeveer 23 karaat. Genoemd schip bragt er 75 ponden van mede. In die streken lag een 16tal schepen, welker equipages waren gedeserteerd en den weg hadden ingeslagen naar de goudstreek. Aldaar betaalt men aan machinisten en landlieden, die er zeer schaars zijn, $ 5 à 6 per dag, aan zeelieden $ 90 per maand en aan koks $ 100 per maand. Er zijn 400 blanken en slechts weinige Indianen in de mijnen werkzaam."

Verdere berigten nopens den afloop der Verkiezingen

IN DE ONDERSCHEIDENE PROVINCIËN DES LANDS.

NOORD-HOLLAND.

1ste distr. (Zeemanshoop). Tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer is verkozen A. EBELING.

2de distr. (Militie-Zaal). Tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer is verkozen S. P. LABOUCHÈRE.

3de distr. Geene herstemming.

4de distr. (Paleis van Justitie). Tot lid der Tweede Kamer is verkozen mr. J. S. VAN NAAMEN. — Tot kandidaten voor de Eerste Kamer zijn verkozen mr. J. M. DEUTZ VAN ASSENDELFT en JOSUA VAN EIK.

5de distr. (Frascati). Tot lid der Tweede Kamer is verkozen J. HEEMSKERK, Bz. — Tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer is verkozen mr. J. CORVER HOOFT.

In het 6de distr. (Haarlem) zijn bij herstemming tot kandidaten voor de Eerste Kamer *verkozen* jhr. L. J. QUARLES VAN UFFORD en mr. C. DIEMONT.

In het 7de distr. (Alkmaar) zijn tot kandidaten der Eerste Kamer *verkozen* H. HOEUFFT VAN VELZEN en P. HUIDEKOPER.

In het 8ste distr. (Hoorn) is tot lid der Tweede Kamer *verkozen* E. F. SCHELTINGA WINTERBERG.

In het 10de distr. (Zaandam) is bij herstemming tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* P. HUIDEKOPER.

ZUID-HOLLAND.

In het 2de distrikt (Leiderdorp) is bij herstemming tot lid der Tweede Kamer *verkozen* mr. G. W. VERWEIJ-MEJAN. — Tot kandidaten voor de Eerste Kamer zijn *verkozen* jhr. mr. D. T. GEVERS VAN ENDEGEEST en PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

5de distr. (Dordrecht). Tweede Kamer *bij herkiezing* mr. J. S. LOTZY.

In het 8ste distrikt (Delft) is bij herstemming tot lid der Tweede Kamer *gekozen* de heer mr. W. WINTGENS, en tot tweeden kandidaat der Eerste Kamer *verkozen* C. HOEKWATER.

In het 11de distrikt (Schiedam) is tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* S. RYNBENDE.

OVERIJSSEL.

2de distr. (Kampen). Eerste Kamer, tweede kandidaat *bij herstemming* mr. J. A. VAN ROIJEN, met eene groote meerderheid.

GELDERLAND.

In het 1ste distr. (Arnhem) is bij herstemming tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* G. H. ANDRES.

In het 2de distr. (Harderwijk) is bij herstemming tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* mr. H. F. VAN MEURS.

In het 3de distr. (Zutphen) is bij herstemming tot lid der Tweede Kamer *verkozen* mr. J. R. THORBECKE.

In het 3de distr. (Zutphen) tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* de heer NAGELL VAN WISCH.

In het 4de distr. (Ruurlo) is tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* J. KERKHOVEN.

In het 5de distr. (Doetinchem) is tot lid der Tweede Kamer *verkozen* de heer VAN NISPEN VAN SEVENAER. Tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer de heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN.

In het 6de distr. (Elst) bij herstemming *verkozen* tot kandidaten voor de Eerste Kamer mr. C. C. VAN LIDT DE JEUDE en mr. J. RAU VAN GAMEREN.

In het 8ste distr. (Zalt-Bommel) zijn tot kandidaten oor v de Eerste Kamer *verkozen* H. W. baron VAN AYLVA VAN PALLANDT en O. W. A. graaf VAN MARIENWEERD.

VRIESLAND.

In het 2de hoofd-kiesdistrikt (Dockum) is tot *tweeden* kandidaat voor het lidmaatschap der Eerste Kamer van de Staten Generaal *gekozen* de heer LOUIS GASPARD ADRIEN graaf VAN LIMBURG STIRUM.

In het 3de district (Heerenveen) is de heer mr. N. VAN HELOMA met 318 stemmen tegen 285 thans *gekozen* voor den heer mr. *Jongstra*, tot lid der Tweede Kamer van de Staten Generaal.

In het 3de distr. (Heerenveen) bij herstemming *verkozen* tot lid der Tweede Kamer mr. N. VAN HELOMA, en tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer jhr. mr. P. B. J. VEGELIN VAN CLAERBERGEN.

DRENTHE.

Ook de heer dr. M. DASSEN heeft bedankt voor zijne benoeming tot lid der Tweede Kamer, — zoodat in Drenthe de verkiezingen van die Kamer weder op nieuw zullen moeten plaats hebben.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 18 December.

MEVROUW DE VRIES VAN OS.

Wij willen, bij gelegenheid dat deze beroemde kunstenares heden avond binnen onze muren een Concert zal geven, en ingevolge onze belofte, thans — na het door ons over haar en hare talenten reeds medegedeelde — nog eenige woorden daarover in het midden brengen.

Zoo in den vreemde, als in het Vaderland, zijn alle stemmen het eens over de buitengewone grootheid van hare talenten. De ruimte vergunt ons heden niet, zeer uitvoerig te zijn, en moeten wij ons vergenoegen met slechts de volgende oordeelvellingen op te nemen:

Zoo zeide een dagblad van Lyon, van den 29sten November 1846, o. a. het navolgende, bij gelegenheid dat mevrouw DE VRIES VAN OS, bij de uitvoering der Opera *Semiramis*, de titelrol vervulde: „Mevr. DE VRIES VAN OS is eene zeer schoone *Semiramis*, wier even schoone stem met eene zeldzame zuiverheid en een bijzonder geluk, deze zoo uitdrukkingsvolle melodie- en harmonierijke muzijk, — die zoo veel bekwaamheid in de vokalisatie vereischt, — vertolkt. — Zij werd door de vleijendste en luidruchtigste bravo's, waarmede zij onthaald werd, bezield; en bovenal in het derde bedrijf, toonde zij zich dramatisch. — Er werd voor Mevr. DE VRIES VAN OS een ruiker op het tooneel geworpen, welke intusschen een weinig te laat kwam. Het was op het oogenblik, dat *Arsace Semiramis* dood steekt, — en dus geen tijd, dat dezelve opgenomen en aangeboden kon worden. Intusschen kwam *Arves* op het denkbeeld, om den ruiker op het lijk der levenlooze koningin te leggen, — hetwelk daverende toejuichingen in de geheele zaal ten gevolge had."

Toen en later vervulde zij de eerste partij aan de Opera's te Lyon en in andere steden van Frankrijk; iets, hetwelk voor haar, als niet-Fransche kunstenares, inderdaad als eene buitengewone onderscheiding moet beschouwd worden.

In de vorige maand kwam zij in het Vaderland terug, en waar zij sedert zich liet hooren, oogstte zij zoo schitterende, als welverdiende lauweren in. Zie hier, wat men, d.d. 9 November l.l., uit Amsterdam dienaangaande schreef:

„Gisteren avond is onze landgenoote, de beroemde dramatische zangeres, Mevr. DE VRIES VAN OS, na een afzijn van verscheiden jaren, alhier weder ten eersten male opgetreden, en wel in een Concert in den *Franschen Schouwburg*, en met een' verbazenden bijval. — Hare schoone stem heeft zich op eene zeer gunstige wijze outwikkeld, aan kracht, volheid en buigzaamheid toegenomen, zonder aan zuiverheid en jeugdige frischheid te hebben verloren; terwijl de kunstvaardigheid en bravour van hare uitvoering en de wegslepende uitdrukking in hare voordragt de volleerde kunstenares in haar vak kenmerken. De buitengewone geestdrift, waarmede zij toegejuicht en herhaalde malen terug geroepen werd, staat ons borg, dat een tweede Concert, waarin zij zal optreden, door een talrijk publiek zal worden bijgewoond. — De heer DE VRIES heeft zich op het onderhavige Concert weder als een' fikschen tenorzanger doen kennen."

Nopens haar optreden in *Felix Meritis* te Amsterdam, liet zich de *Amsterdamsche Courant*, van den 9den December l. l., als volgt hooren: „Op het tweede concert van *Felix Meritis* liet zich hooren Mw. DE VRIES VAN OS, eene uitmuntende zangeres, zoo als wij er sinds SONTAG nog geene hoorden, en die daarenboven nog onze landgenoote is. — Een en ander zij genoeg, om haar in haar Vaderland een naar haar voortreffelijk talent geëvenredigd onthaal te doen vinden." — Het *Handelsblad* gaf nopens dezelfde gelegenheid het volgende verslag: „Het tweede concert der maatschappij *Felix Meritis* leverde een keurig kunstgenot op. Mw. DE VRIES VAN OS spreidde in drie groote Aria's, uit opera's van WEBER, ROSSINI en VERDI, al het vermogen van haar schoon en krachtig stemgeluid, al de bravour van hare kunstvaardigheid, al den smaak en het gevoel van hare dramatische voordragt ten toon. Zij werd door de talrijke vergadering met de meeste geestdrift toegejuicht."

Dit zal genoeg zijn, om haar ook hier een onthaal te doen vinden, als zij verdient. Wij voegen hier dan ook niets meer bij, dan dat het gewis alle kunstvrienden, even als ons, verheugt, dat ook wij haar hier zullen kunnen bewonderen in de groote Aria uit *Semiramis*, die zij zoo overheerlijk moet zingen, en — behalve in een Rondo, uit de *Jerusalem* van VERDI — ook nog in eene groote Scène en Duo uit de *Martyrs* van DONIZETTI, welk laatste werk zij zal ten gehoore brengen met haren echtgenoot, die mede een zeer verdienstelijk zanger is, maar door zijne zoo buitengewoon begaafde gade — zeker tot zijne blijdschap — wordt overtroffen.

In ons vorig' nommer hebben wij gezegd, ook nopens den heer HETZ eene nadere mededeeling te zullen doen. Wij nemen dien ten gevolge een opstel op, dat, geschreven uit FRANEKER, den 18den Julij l.l., in der tijd in het Tijdschrift *Caecilia* en in de *Prov. Friesche Courant* is opgenomen geweest, en luidt als volgt:

„De heer HETZ gaf hier ten aanhoore van een talrijk publiek een concert. Alles, wat ZEd. voordroeg, was waarlijk verrassend, en wij herhalen het nogmaals, dat wij inderdaad niet weten, wat meer te bewonderen, zijne ongemeene vlugheid en juistheid, dan wel de liefelijkheid en het gevoelvolle van de voordragt. In de fantasie over het thema „*das Alpenhorn*," spreidde de heer HETZ vooral de beide laatste eigenschappen ten toon, terwijl zijne vlugheid en juistheid bijzonder in de *variatiën over opgegevene thema's* en in den *Hongaarschen marsch* uitblonken. Voegt men hierbij de kunst van combineren, die ZEd. in de hoogste mate bezit, de volheid waarmede, en de eigendommelijke wijze waarop hij zijn instrument behandelt, dat onder tremulatiën schijnt te sidderen, zijnen rijken, aanslag in welken hij iets heeft, waarvoor wij geenen naam kunnen vinden, [illegible] schip te A., dat de heer HETZ meer is, dan zal men moeten zegge[illegible] en dat hij dien naam, misdan bloot leerling van LISZT, [illegible] zijne meester, blijft draschien meer uit hoogachting vo[illegible]uk, de *vrijheids-marsch*, gen. ZEd. eigen gecomponeerd st[illegible]oet, zoo als trouwens werd met daverende toejuiching beg[illegible]ken geapplaudiseerd al de door hem voorgedragene stuk[illegible] werden.

„Dat een werkelijk genie zich altijd [illegible] eenen weg baant, en de grootste moeijelijkheden eindelijk [illegible] overwint, getuigt de geschiedenis van alle groote kunstena[illegible]ars, ook die van den heer HETZ. Deze kwam als 14jarige k[illegible] naap op het kastmaken en ontving op aanhoudend smeeken 1[illegible] à 2 maal in de week les op de piano. Dat spel was voor he[illegible]n zoo aantrekkelijk, dat hij zijn kastmaken soms geheel v[illegible]ergat en daardoor zich dikwijls verwijtingen, ja zelfs s[illegible]lagen op den hals haalde. Na een' tweejarigen strijd van h[illegible]et genie met den kastmaker, ontliep hij eindelijk zijnen mees[illegible]ter en kwam vervolgens bij eenen pianomaker in het werk. [illegible] Hier had de jongeling het beter naar zijnen zin; de dagelijksch[illegible]e omgang bij piano's deed het sluimerende talent ontwaken. In een' 17jarigen ouderdom vinden wij hem met eenen r[illegible]eiszak op den rug op weg naar Italië, zijn onderhoud vind[illegible]ende met het stemmen van piano's. Een jaar later ontmoete[illegible]n wij hem te Berlijn in de piano-fabrijk van den heer PE[illegible]AU. Op zekeren morgen zond hem zijn meester naar het [illegible] hôtel *de Russie*, om een vleugel te stemmen. Na dit werk[illegible] verrigt te hebben, plaatst de jongeling zich voor het instr[illegible]ument. Eene wetende wien het toekwam, en begint te spelen. [illegible] zich jeugdige verbeeldingskracht begoochelt hem; bij was [illegible] LISZT reeds een kunstenaar — en in hetzelfde oogenblik treed[illegible] virtuoos in de kamer, spreekt vertrouwelijk met den jongen v[illegible]d. — en van dezen dag af is zijne kunstenaars-loopbaan geopen[illegible] HETZ is tegenwoordig 23 jaar."

Correspondentie.

Een bij ons ontvangen artikel met het opschrift: „A[illegible] tali auxilio, non defensoribus istis", en gerigt tegen twee d[illegible] drie in deze provincie, tot dus verre gekozen leden vo[illegible] de Tweede Kamer, kunnen wij, daar het ongeteekend is, niet plaatsen. — Bovendien dunkt ons *thans* zulk geschrijf geheel doelloos, nu die heeren eenmaal verkozen zijn en zich de benoeming hebben laten welgevallen. Waarom niet liever er tegen opgekomen, toen het nog tijd was?

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

NEDERLAND.

	Lijders.	Overl.	Herst.
Te GRONINGEN, van den 15den tot en met den 18den December	3	1	0
(Totaal te GRONINGEN, van den 9den Oct. tot den 18den Dec.)	242	125	99
Te ROTTERDAM, van den 12den tot en met den 15den Dec.	46	27	21
(Totaal te ROTTERDAM)	1083	560	371
Te SCHIEDAM, van den 31sten Oct. tot den 15den Dec..........	147	94	46
Te DORDRECHT, van den 11den tot en met den 15den Dec...........	5	5	3
(Totaal in het *Cholera-hospitaal* te DORDRECHT)	97	56	16
Te 's GRAVENHAGE, van den 6den op den 7den Dec............	2	—	—
(Sedert verder niets daarvan vernomen.)			
Te LEIDEN, van den 10den tot en met den 15den Dec..........	35	18	21
(Totaal te LEIDEN)	296	145	72
Te UTRECHT, van den 10den tot en met den 13den Dec...........	35	—	—
(Totaal te UTRECHT, van den 24sten Oct. tot den 13den Dec.)........	207	84 ?	4[illegible]
Te NIJMEGEN is nu ook, den 14den, één geval van Cholera voorgekomen.	1	1	
Nopens MAASTRICHT en OLDEBOORN is, na ons laatste berigt, niets naders vernomen.			

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdr[illegible]